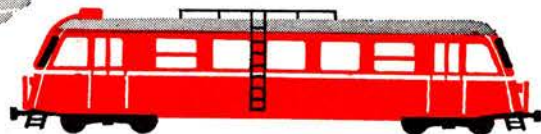
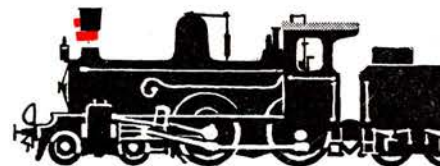
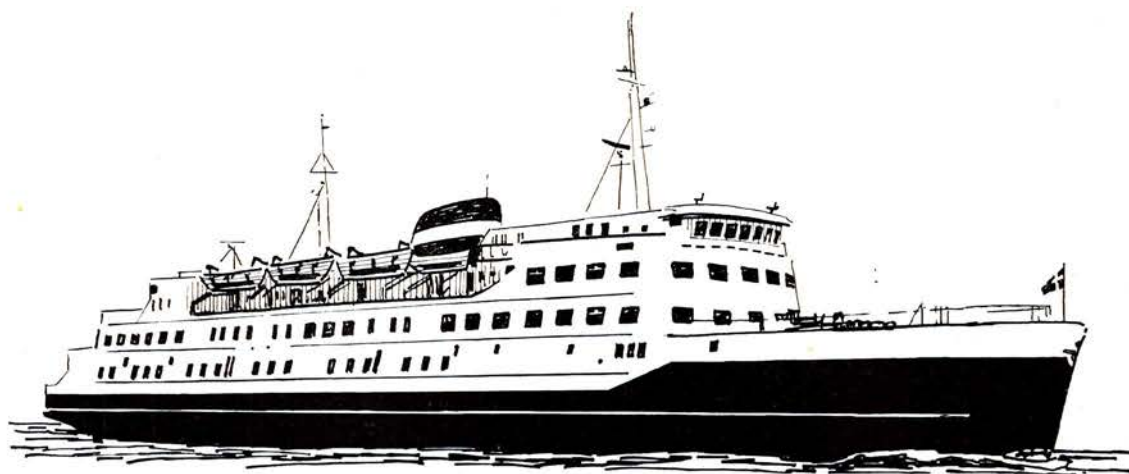

JERNBANE-BLADET

TIDSSKRIFT FOR STATS- OG PRIVATBANEPERSONALET

SINUS SAMTALEANLÆG

er leveret til statsbanernes færger og færgehavne

A/S Tele-Center — det store, velfunderede firma for intern kommunikation — er skabt ved sammenslutning af repræsentationerne for de anerkendte SINUS og CENTRUM samtaleanlæg.

Et rigt produktudvalg, vore specialisters mangeårige erfaring og vor landsomspændende salgs- og serviceorganisation står til Deres disposition.

SINUS
Centrum
DISA
Hasler
tele
COURIER

Tal med: **9/s TELE ° CENTER**

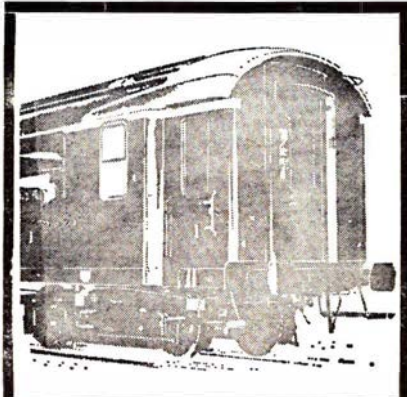
GLOSTRUP - SANDAGER 8 - (01) 96 18 88
ÅRHUS - FREDERIKS ALLE 64 - (06) 13 17 88

Leveringsprogram:

SINUS
CENTRUM

CENTRUM samtaleanlæg - TELECOURIER VHF personsøgeanlæg
DISA teknisk TV - HASLER trådløse personsøgeanlæg - SINUS samtaleanlæg

25. ÅRGANG NR. **4** APRIL 1968

VOGNFABRIKKEN
SCANDIA
 AKTIESELSKAB
RANDERS
 (Grundlagt 1861)

NKKT
LEDNINGER
OG KABLER

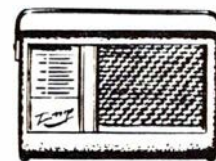
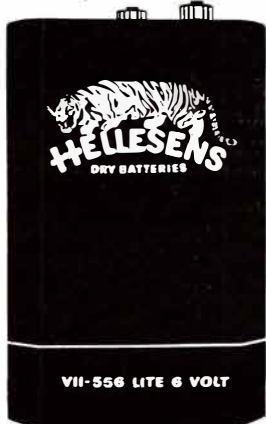

Der er et Hellekens batteri til ethvert formål

- og hvert eneste Hellekens batteri betyder **TIGERSTYRKE** - til transistorradioer, belysning, blitz, legetøj, motordrevne filmkameraer og meget andet.

Fra Pol til Pol har man tillid til de velkendte Hellekens batterier med den

uovertrufne ydeevne og ekstra lange levetid.

Transistorradio

Filmkameraer

Lygter

Barbermaskiner

Legetøj

Blitz

JERNBANE-BLADET

Ekspedition:

Togfører V. Jonvald - Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:

H. E. Rybro (ansvarshavende)
Valby Langgade 223, 1. tv.
2500 København Valby
Telefon (01) 30 87 71

Abonnement

16,50 kr. (incl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på girokonto 600 82
Jernbane-Bladet - 2650 Hvidovre

Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Bladet er tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkerl. Herfølge

MARTS 1968

Dette nummer indeholder:

	Side
Foråret gør alting grønt	95
Månedens emner	96
Brevkassen	97
Månedens foto: Nisjnivodkarod?	97
Erindres det	98
I få linier	98
Nedlagte stationer: St. Magleby	99
Den nye S-togremise i Tåstrup	100
Telegrafapparatets historie	101
Fra dagbogen	104
Privatbanenyt	105
Farvel til Fr.havn-Nr. Sundby	106
Rutebil nyt	111
Model-Jernbane	111
Foto-hobby	113
Filateli nyt	117
Fra klubberne	117
Personalía	117
Boghjørnet	119
Bagsiden	120

KRISTIAN KIRKS TELEFONFABRIKER $\frac{1}{5}$

Horsens Aarhus København

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

Tobak - cigarer - cigaretter

Film og kuglepenne

Dag- og ugeblade

Rejselektüre

Til konfirmationerne

anbefales kioskerens store udvalg i
telegrammer fra de førende kunstforlag

Venlig hilsen

Bladhandler-Forbundet
i Danmark

Århus

Vi anbefaler ...

A. C. Radio- og TV-service

Chr. Wærumsgade 22 - Århus
Tlf. 12 67 70

1. kl. reparationer udføres med
fagmæssig garanti

Servicenter

v/ „la Tour“ - Randersvej 139 - Århus
Telefon 16 31 01

Benzin - Olieskift - Vask - Smøring
samt stort udvalg i autoudstyr

K F U M Cafeteria

Klostergade 37 - Århus - Tlf. 12 14 16
Selvbetjening - veltillavet mad
Dagens middag og lækkert smørrebrød
til rimelige priser

Benyt vore selskabslokaler

ARNE VÆDELE MADSEN

Tandlæge

Sct. Clemens Torv 6 - Århus
(Andelsbankens bygning)

Konsultation efter aftale. Tlf. 13 21 21

Snit-mode og kvalitet - så

SALON INGE STEEN

Ryesgade 28 - Århus - Tlf. 12 68 60
Speciale: Hårtoppe samt klipning

Vi kører til ...

GEHRT's AUTOSERVICE

Christiansgade 32 - Århus - Tlf. 12 98 07
1. kl.s reparationer udføres
Alle vogntyper - pr. time kr. 20,-
Spec. Renault

Vi handler med fordel hos ...

ARNE RASMUSSEN

Jens Juul's Eftf.

Vestergårdsgade 12 - Århus
Tlf. 12 84 40

Alt i 1. kl. kolonial - konserver - vine -
spirituosa samt tobaksvarer

KEMO-RENS

v/ L. Christensen

Tordenskjoldsgade 26 Århus
1 kg tøj kr. 5,50 - 4 kg tøj kr. 20,-
Strålende rent og hurtigt - Tlf. 16 56 03

Vi anbefaler ...

SCT. PAULS PENSIONAT

v/ P. Kuntz

Sct. Pauls Plads 2 - Århus - Tlf. 13 30 79

1. kl. pension - separate borde

„Mad ud af huset“ -

2 retter varm mad kr. 4,75

Vi handler i ...

SLAGTERFORRETNINGEN

v/ Søren Bøtkjær

Bissensgade 1 - Århus - Tlf. 12 80 20

1. kl. kød, flæsk og hjemmelavet pålæg

Prøv vor fine medister

Tal først med ...

Arbejder Spare- og Lånekassen for Aarhus og Omegn

7 kontorer i Århus-området

Spar momsen - gå til'

TONY's HERREMAGASIN

Fr. Allé 50 - Århus - Tlf. 13 00 45

Det store udv. i benklæder - skjorter -
strikkvarer samt linge til far og søn.

NB! 10 pct. rabat til

jernbanens funktionærer

FJERNSYNS-SERVICE

Jægergårdsgade 108 - Århus

Reparationer i hjemmet - 1/2 års garanti

Pris først - Kommer overalt

15 pct. rabat til studenter og pensionister

Døgnvagt - 13 26 57

Gælder det ny belægning på

køkkenbord eller gulv - så ring til

D. K. S. - Tlf. 17 60 00 - Århus

1. kl. arbejde udf. til rimelige priser

Alt i moderne belægning føres ...

Tilbud og overslag gives

uden forbindende

Vi spiser på ...

TOLEDO CAFETERIA

Spanien 11 - Århus - Tlf. 13 33 78

veltillavede varme retter - samt

lækkert smørrebrød og kaffe ...

Køb kun det bedste - det gør vi

EINER HINGE

Frederiks Allé 75 - Århus - Tlf. 13 56 23

1. kl. kød - flæsk samt hjemmel. pålæg

prøv vor fine medister ...

Vi handler i ...

MEJERIUDSALGET

v/ Erik Jensen (ny indeh.)

Sdr. Ringgade 81 - Århus - Tlf. 14 37 94

alt i 1. kl. mejeriprodukter - lækkert brød
samt øl og sodavand

NB! Varer udbr. morgen og eftermidd.

Vi mødes i

E-B-M

og BUKSEKÆLDEREN

Østergade 1 - Århus - Tlf. 12 17 77

Vi handler i ...

» E K K O «

Vin- & Tobaksforretning

v/ M. Christensen og G. Laursen

Tamperdalsvej 1 - Århus - Tlf. 16 44 46

Stort udvalg i tobakker - cigarer - piber

Vine og spirituosa - Ekstrafin kaffe

Vi handler i ...

BRØDUDSALGET

Viggo Stuckenbergvej 31 - Århus

Telefon 16 66 37

Alt indenfor lækkert brød og kager

samt stort udvalg i chokolade og

konfekturer - Spec.: Gaveæsker

De kender den på duften!

BAGNER's KAFFE

Banegårdspladsen - Århus

Tlf. 12 00 60

»FAVORITEN«

Nørregade 37 - Århus - Tlf. 12 74 25

God daglig madpakke samt lækkert

smørrebrød

Selskabssmørrebrød lev. på bestilling

Husk automaten om aftenen

Vi handler i ...

FARVEHANDELEN

Banegårds Plads 2 (over for Posthuset)

Århus - Tlf. 12 20 05

st. udv. i tapeter til billigste dagspriser

samt farver - lakker - pensler

TRØJBORG

Akvarie- g fugleforretning

Otto Rudsgade 46, Århus, tlf. 16 87 62

Alt i fiskestænger

liner og tilbehør

Friske sandorme hver dag

Foråret gør alting grønt

April causeri

TJENESTEMANDSLOVEN synes nu alligevel at skulle blive en realitet med kun en mindre forsinkelse. Det er nu 10 år siden, der sidst skete ændringer i denne lov. Den nu arbejdende tjenestemandskommission blev oprindeligt nedsat for at undersøge hvorledes tjenestemændenes pension skulle beregnes, når der fra 1970 skal gives fuld folkepension til alle. I sommeren 1966 fik kommissionen nye opgaver, der først og fremmest gik ud på at udarbejde et nyt lønningsklasse system. Endvidere blev det pålagt kommissionen at gøre arbejdet færdigt så hurtigt, at der kunne gives betænkning så betids, at loven kunne forelægges og behandles i folketinget, så den kunne få gyldighed fra 1. april i år. Valget og regeringsskiftet i slutningen af januar medførte, at denne termin ikke blev nået. Der har været forlydender fremme om, at der i kommissionens første betænkning skulle være forslag om op imod 50 lønningsklasser. Spørgsmålet om hvem, der skulle være lønningsminister, trak også noget ud, idet ingen af ministrene ønskede at overtage dette arbejde. Langt om længe blev det overdraget til boligministeren! Da det meste boligbyggeri nu er givet frit, har man formentlig ment, at arbejdet i dette ministerium nu ikke er større end, at ministeren også kan tage sig af tjenestemandslønninger. Efter at denne beslutning var truffet indkaldte ministeren omgående le-

derne af tjenestemandsoverensretterne til forhandling. Samtidig blev lønningslov-kommissionens formand anmodet om snarest at gøre arbejdet færdigt. Ministeren var samtidig så optimistisk at formene, at der allerede i maj måned vil kunne forelægges lovforslag om ny tjenestemandsløvslov i folketinget, der efter en hurtig behandling i tinget skulle kunne vedtages, inden tinget tager sommerferie de første dage i juni.

UAFHÆNGIG af den ventede nye lov, blev der med virkning fra 1. april givet tjenestemændene en lønforhøjelse på 1 pct. ligesom den egentlige tjenestetid fra 1. juni nedsattes fra 44 til 42½ time om ugen.

FINANSLOVS nedskæringen på 25 mill. kr., der var DSBs andel på anlægsarbejder i året 1968-69, gik ud over det allerede meget forsinkede og stærkt nødvendige arbejde på Køge Bugt S-banen. For denne banes vedkommende var der budgetteret 16 mill. kr., der blev helt strøget af finansloven, således at der i indeværende finansår ikke kan arbejdes på denne strækning. Tunnelbanen, der var tiltænkt en bevilling på 12 mill. kr., der bl. a. skulle være brugt til ekspropriationer, blev nedskåret til

3 mill. kr., der skal anvendes til detaljeprojektering og boreprøver.

DET DANSKE JERNBANENET blev så atter reduceret, denne gang med 270 km på en dag. 300 mennesker mistede deres arbejde, og de rejsende og erhvervslivet en vigtig takstregulator. Alligevel har vi stadig, i forhold til vort lands areal, tre gange så mange km banestrækning som Sverige og syv gange så mange som Norge. Dette må dog ses i relation til landenes befolkningstæthed, og den er langt den største i Danmark. Ser vi derimod til vore sydlige nabolande, da er disse forsynet med et meget tættere jernbanenet. Har det da været fejlinvesteringer de penge vi gennem årene har anvendt til anlæg af baner her i landet? Det har det ikke i alle tilfælde, men nogle baner blev bygget for sent, samtidig med at bilernes epoke begyndte. Jernbanerne blev fra 1847 anlagt til samfundets tjeneste. De har fra første færd ikke skulle betale sig på et tørt og direkte talregnskab. De underskudsgivende banestrækninger har igennem 120 år først åbnet uudviklede egnsområder og gjort dem til frugtbare led i samfundsindtjeningen, men siden har de — ofte misrøgtet af de skiftende regeringer — dog holdt det uundværlige samkvem mellem de ydre landsdele vedlige. Det er samfundsmæssigt set meget væsentligt.

— bro

Restaurant »På fortovet«
og baren på Østerport station
anbefales
POUL GUDMANN

Månedens emner ...

Det varer nok længe endnu

Allerede i 1886 forelå et projekt til bygning af en jernbanetunnel mellem Helsingør og Helsingborg. Et fransk banksyndikat søgte som led i et projekt om etablering af et stort intereuropæisk jernbanenet koncession på drift af en tunnelbane mellem Danmark og Sverige. Ansøgningen blev afslået af begge landes regeringer, idet der bl. a. blev henvist til, at de to landes statsbaner forhandlede om i løbet af kort tid at etablere jernbanedrift over sundet.

I 1909 fremlagdes et svensk forslag til en jernbanetunnel mellem København og Malmø. Forslaget, efter hvilket projektet skulle koste 200 mill. sv. kr., blev i 1914 fulgt op af en koncessionsansøgning, som blev afslået i 1919.

Fra 1935–36 til 1954 udarbejdede tre svenske og tre danske entreprenørfirmaer i fællesskab adskillige forslag til faste forbindelser mellem Sverige og Danmark, som i 1954 mundede ud i et forslag om en 4-sporet motorvejsforbindelse mellem København og Malmø med tunnel under Drogden og højbro mellem Saltholm og Linhamn. De seks firmaer var på det tidspunkt med nogle banker sluttet sammen i »Konsortiet Øresundsbroen«.

Den dansk-svenske Øresundskomite siger i 1967 i sin betænkning, at den første faste forbindelse over Øresund bør være en fire- eller sekssporet motorvejsbro mellem København og Malmø over Saltholm og Linhamn. Broen skal være færdig inden 1980, da man ellers vil gå glip af en betydelig fortjeneste. »Øresundskonsortiet« tilbød i 1965 at bygge og betale en fast forbindelse mellem København og Malmø og efter 15 års forløb aflevere den frit og kvit til den danske og svenske stat – så god en forretning anser det broen for at være.

Storebæltsbroen

Trafikminister Ove Guldberg har sagt, at broforbindelsen over Storebælt ikke haster så stærkt, og udtalelsen begrundes med, at landets vejnet endnu langt fra er tilstrækkeligt udbygget, så det kan svare sig at have en Storebæltsbro. Trafikministeren har ydermere udtalt, at en ren jernbanetunnel under Storebælt vil være den rigtige løsning frem for en bro.

Ove Guldberg mener, at før man er klar over tempoet og investeringerne ved Øresund, kan man ikke sætte dato og årstal for en Storebælts-forbindelse. Han er af den opfattelse, at landets motorvejsnet skal udbygges inden etablering af Storebælts-forbindelsen. Rationel udnyttelse af en bro kræver udbygget motorvejsnet.

Det samme gælder imidlertid ikke jernbanen. – Trafikpolitisk mener Guldberg, at der er større behov for en fast jernbaneforbindelse. Han tænker på en ren jernbanetunnel. Den er billigere og vil sikre, at biler kan komme over på jernbanevogne i spidsbelastningsperioder. Det gør man f. eks. i Alperne.

Rødekro ny station

Stationsforstanderen og to andre lejere er nu flyttet ind på første salen i den nye stationsbygning. Indretningen af stationslokalerne i stueetagen vil tage lang tid endnu, og indvielse af bygningen kan ikke forventes før til efteråret, når perron- og sporområdet er færdigbygget.

Ålborg station

Første etape af en større ombygning af sporområdet på Ålborg station har nu taget sin begyndelse. Man har hertil en første bevilling på 2,5 mill. kr. til nyt sporanlæg med fem spor mellem perron tre og Kildeanlægget, hvor der skal være opstillingsspor for personvogne til rengøring, vask og forvarmning.

Om et års tid forsvinder perron tre og erstattes af en ny smal perron med indlagt vand, varme og el til klargøringen.

Denne klargøring sker nu ved de gamle kulpladser ved maskindepotet. Kulpladsen og depotet skal fjernes for at give plads til nye hovedspor i forlængelse af den nuværende perron to og til parkeringspladser i forbindelse med parkeringspladsen ved Ålborghallen.

Det har været planen at bygge et nyt maskindepot ved Stenosvej, men det er opgivet, og man forhandler med Aalborg Privatbaner om at overtage deres værkstedsbygning.

Med i projektet er også en ny tunnel fra John F. Kennedys Plads til Aalborgshallens område. Det skal være en kombineret gangtunnel og perrontunnel. Det var oprindeligt planen, den skul-

le ligge ved banegårdsbygningens nordgavl, men statsbanerne har ønske om at få den så sydlig som under banegårdsrestaureringen, hvilket vil lette trafikken til tog og rutebiler. Endelig afgørelse om placeringen er ikke truffet. Den nuværende perrontunnel skal fyldes op.

Perron et og perron to skal hæves betydeligt, så de næsten kommer til at flugte med øverste trin på togene, hvilket ældre og gangbesværede vil hilse med stor glæde. Perron to bliver så lang, at der kan tages to mindre tog ved dens ene side og et stort ved den anden.

Endelig omfatter projektet et nyt sikringsanlæg, der skal styres fra den allerede opførte kommandopost. Til den tid overflødiggøres en del af pladsen i banegårdens store stationskontor, og tilbage står ønsket om en yderligere modernisering af stationsbygningens indre.

Pladsreserveringen på bilfærger

Fra 26. marts blev der sat nye regler i kraft angående pladsreservering til biler på ruterne Halsskov-Knudshoved, Århus-Kalundborg og Fynshav-Bøjden. Ifølge de nye bestemmelser skal der ikke kræves depositum, og pladsstillinger, der indgives telefonisk eller skriftligt, bekræftes af DSB pr. post, eller beviset kan afhentes på enhver station i landet, bortset fra færgehavnene. Bilens nummer vil heller ikke blive forlangt opgivet, og det er ikke mere nødvendigt at løse billet forinden undtagen til jul og påske samt i indeværende år i nogle dage omkring store bededag. Der kræves ikke mere afbestillingsgebyr, men DSB opfordrer derfor bilisterne til at vise fair play og indtelefonere afbestillinger. – Man har ikke samme sikkerhed mod misbrug som tidligere, hedder det.

Spodsbjerg–Tårs

Trafikministeriet har nu givet grønt lys for den gennem så mange år til tider heftigt diskuterede flytning af færgeoverfarten mellem Spodsbjerg og Nakskov til Tårs nordvest for indsejlingen til Nakskov fjord. Regeringen har bevilget 11,6 mill. kr. hvoraf knapt halvdelen skal anvendes til færgehavnen i Tårs og resten til en motorvej derfra til Rødby motorvejen. Sejliden bliver derefter kun 40 minutter eller halvdelen af sejliden til Nakskov. Arbejdet på dette projekt ventes afsluttet i 1970.

Ny takstlov

I folkettinget er der nu fremsat forslag til en ny takstlov, der giver DSB ret til pristalsregulerede takster for passagerer og gods. Gdr P. E. N. Skov udtaler herom til pressen, at man ikke ønsker at sætte taksterne op hver gang pristallet udløser portioner. Det af bærerne fremsatte udkast til lovforslaget skyldes mest, at den nugældende takstlov efterhånden har fået så mange tilføjelser og rettelser, så den nærmest er uoverskuelig. Man har derfor benyttet lejligheden til at få indføjet pristalsbestemmelsen, så der ikke hver gang DSBs udgifter er steget så stærkt, at en takstforhøjelse er nødvendig, skal fremsættes lovforslag derom.

Brevkassen

Angående tunnelbaner

På side 37 i februar nr. skriver De, at »alle storbyer i hele verden (!) er gået bort fra at bygge tunnelbaner ...« I Hamburg udbygges U-baner da for tiden med en ny linie fra Berliner Tor nord om hovedbanegården til Schlump, ligesom en ny »City S-Bahn« er planlagt (jvf. Rad und Schine febr. 68). Men Hamburg er måske ingen storby?

Med venlig hilsen
J. G. Jensen.

Jo vist er Hamburg en storby med sine 1,8 mill. indbyggere. København er kun ganske lidt efter i indbyggertal. Derfor er det alligevel en dårlig pengeanbringelse at bygge U-baner. Stockholms U-baner regner i år med et underskud på ca. 230 mill. kr. og det er jo ikke det DSB har brug for.

1. klasse i S-tog

I bladets omtale i marts nr. af 1. kl. i de nye S-tog København H-Hillerød skrives der, at når det vides, at kun 1,2

Månedens foto

Nisjivodkarod banegård?

Njet, njet, det er såmænd Nordbanegården i København i sidste halvdel af forrige århundrede. De svære damer med trekanttørklædet er skovserkoner, der skal hjem efter at have været i København og sælge fisk. De rejste fra og til Charlottenlund station og tog så turen der imellem til fods til Skovshoved.

Det er en mægtig bagage de medfører. Det betragtedes som torvegods, der

befordredes gratis, når de rejsende selv bragte det til pakkvognen, og hentede det igen på ankomststationen. Det kunne ligne en mor og datter, der sidder på bænken og ser ud som om, at de længes efter at komme hjem.

Af køreplanen på væggen fremgår det, at første morgentog afgik til Helsingør ved 7-tiden, og at sidste aftentog afgik kl. 11.30, og at der kørte 9 togpar daglig.

pct. af samtlige rejser foretages på 1. kl. må det siges at være en kostbar og unødvendig foranstaltning at køre med 1. kl. i disse tog.

For mig at se, må det afgørende i dette spørgsmål være, hvor mange pct.

rejser, der på denne strækning foretages på 1. kl., i de tog, der fører begge klasser.

På forhånd tak.

Med venlig hilsen
M. Krøijer Christensen.

To oaser på Københavns Hovedbanegård

Hovedbanegårdens
Restaurant

KØBENHAVN

TLF. 14 12 32

F. L. Viltoft

Nyt fra hele verden

Journaler
Kulturfilm
Musikfilm
Farcer
Tegnefilm

— vi har cinemascopé

11 35 40

Ferie- og udflugtssteder

Alderslyst Kro

Borberggade 111 - Silkeborg
Telefon (06) 82 01 59
— et 1. kl. madsted . . .
Dansant fredag og lørdag
Selskaber indtil 150 kuverter

ELLIDSHØJ KRO

v. Kamma Nielsen
— stedet, hvor man spiser godt
Frisklavet kaffe med hjemmebagt
Middag og smørrebrød ud af huset
Telefon (119311) 140

Tag ud på . . .

TRE SMA KINESERE

Kaj Munksvej 1 - Århus - Tlf. 14 35 91
orientalsk, fransk og jydsk spiserestaurant
Selskaber modtages.
Inger og Vagn Dahlstrøm

Lad udflugten gå til . . .

Restaurant »Skovbakken«

Odder - Telefon (06) 54 06 18
Et 1. kl. madsted . . .
Vi dækker op indtil 200 couv.
Elly og Erling Jensen

Nyd den smukke udsigt over
Molslandet og Vigen fra

HOTEL SKANSEN

Mens De slapper af, gør vi alt i vort
køkken for at tilfredsstille Deres
kulinære ønsker
Tlf. (06) 34 10 10 - Ebeltoft

Vi mødes på

CAFE »HJØRNET«

Tønnesgade 6 - Vejle - Tlf. 2388
Små varme retter - lækker smørrebrød
til moderate priser

Spis på

MUNDELSTRUP KRO

Tlf. 19 01 11 nr. 43
En kulinarisk oplevelse
Selskaber modtages indt. 250 couverter
(ny vært Bent Sørensen)

CAFETERIA VEST-BAR

Vesterbrogade 36 - Århus - Tlf. 13 16 37
(vis a vis „Den gamle By“)
God daglig middag - Lækker smørrebrød
samt frisklavet kaffe - Rimelige
priser - Ny indehaver.

Togpersonalet, der gør tjeneste på denne strækning oplyser, at det gennemsnitlige antal rejsende på 1. kl. her udgør ca. 16 pct. i myldretiden.

Madsen i Oksbøl klager over, at bladets skitser over privatbanestrækningerne f. eks. den om SKRJ i marts nr. er for små og næsten ulæselige. Det må indrømmes, at netop denne strækning er af lille format, men kortet over HBSJ i samme nr. er da let læseligt. Men tak for oplysningen og vi skal have opmærksomheden henledt derpå i fremtiden.

Vi takker for breve og de mange venlige hilser, der ad forskellig vej sendes redaktionen. Det er glædeligt at konstatere den voksende interesse for jernbanevæsen i en tid, hvor dets virksomhed svinder mere og mere ind.

Venlig hilsen til alle.

Red.

Erindres det . . .

For 50 år siden . . . april 1918

Arbejdsløsheden

var overalt i verden meget stor for 50 år siden. På samme tid var det langt fra alle, der var arbejdsløshedsforsikrede. I særdeleshed var kun et fåtal af landarbejderne organiserede. Der var ikke noget, der dengang hed socialhjælp, den store socialreform kom først i 1933, så der var kun fattighjælp for de, der ikke kunne klare dagen og vejen.

Understøttelsen til de arbejdsløse var af en meget beskedent størrelse. De fleste levnedsmidler var stærkt rationerede, og når der blev sat maksimalpriser på disse varer, så forsvandt de simpelthen fra butikkerne.

Der blev landet over holdt mange demonstrationsmøder af de arbejdsløse. En af de mest bemærkelsesværdige demonstrationer, var da man fastelavsmandag i 1918 stormede Københavns Børs Arrangørerne havde overfor politiet anmeldt en demonstration fra Flæskehallen ved Polititorvet til Christiansborg, så politiet var mødt mandsstærk op disse steder. I stedet for at dreje ind i rigsdagsgården stormede demonstranterne op ad børsrampen og ind i børssalen. Det kunne vel siges at være et mærkeligt sted at henvende sig for større understøttelse, men demonstra-

tionen bevirkede, at der snarest derefter blev vedtaget en lov, der gav større understøttelser.

I godstog fra Korsør mod Ringsted udbrød der d. 23. juld i en godsvogn læsset med lyng.

Ilden bredte sig hurtigt til 3 af togets andre vogne, inden man fra toget bemærkede det skete. Men da havde toget allerede passeret adskillige brandfarlige steder langs strækningen. På Forlev st. blev toget bragt til standsning, men da var vognene næsten udbrændte.

For 25 år siden . . . april 1943

På Bjerregrav st. mellem Randers og Hobro skete der d. 3. et alvorligt uheld, idet natposttoget med stor hastighed påkørte et holdende tog, der ikke holdt sporfrit. Togets E-maskine og 8 vogne blev afsporet og 5 vogne delvis ødelagt.

Mange alvorlige sabotagehandlinger mod jernbanetrafikken over hele landet bl. a. ved Svanemøllens st., hvor 90 cm skinne var bortsprængt. Alle ruder i kvarteret omkring stationen blev knust ved eksplosionen.

J få linier

Når indvielsestoget på S-strækningen Holte-Hillerød den 25. maj kl. 11.45 ankommer til Hillerød, vil der møde deltagerne et kæmpearrangement med udsmykninger og festligheder dagen og aftenen lang arrangeret af flere institutioner i Hillerød.

Den 15. april sejlede færgen »Danmark« sin sidste tur på Warnemünde-overfarten. Færgen »Dronning Ingrid« overtog derefter sejladsen indtil køreplansskiftet i maj.

Den 1. april blev færgefarten Holbæk-Hørby indstillet på grund af for lille tilslutning. For at ruten skulle kunne svare sig, skulle indtægten have udgjort 100 kr. om dagen, men der indkom kun 30-40 kr. daglig.

Den nye Lillebæltsbro bliver ikke alene forsinket i færdiggørelsen - den bliver først færdig i 1970 - men den bliver også 66 pct. dyrere end beregnet.

Det bliver ikke til noget med den påtænkte nye færgeforbindelse Samsø-Røsnæs. De tekniske vanskeligheder ved havne- og vejbyggeri blev for store og for kostbare.

Banegårdsrestaurationsen på Padborg banegård er nedlagt.

Fra 22. marts er der oprettet Au godsstation i Sæby, og en privat vognmand kører godsroute mellem Sæby og Frederikshavn to gange daglig.

På rangerområdet »Dyrehoved« i Korsør er der ved siden af den nye kommandopost taget to nye opholdsbygninger i brug for personalet.

Fra 1. april nedlægges Hassing station og postekspeditionen, der henføres til 7755 Bedsted, Thy. Indtil 1943 var

Hassing trinbræt, men på grund af store tørvetransporter i krigsårene blev der bygget en stationsbygning, men den har altid været privat bestyret.

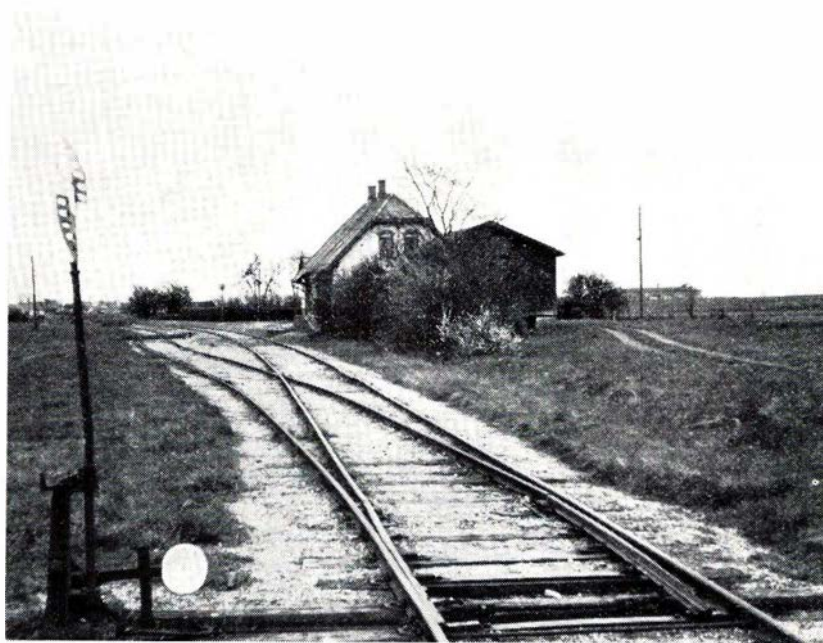
Der er nu bestilt skitseprojekt til en ny bro mellem Hvalpsund og Sundsøre.

Et af regeringens finanslovsnedskæringer var de sølle 11 mill. kr. til ferieborns frirejser, og dermed er det slut med disse rejser.

Ydby station nedlægges fra 26. maj og postekspeditionen henføres fra samme dato til 7760 Hurup Thy.

Den gamle færge »Danmark« er for ca. 600.000 kr. solgt til en køber i Belgien til ophugning. Afsejlede fra Gedser den 18. april.

Nedlagte stationer

Store Magleby st. 1957. Foto: Erik V. Pedersen

Ferie- og udflugtssteder

Deres nye restaurant . . .

BØRSEN

v/ Holger Hansen
Hj. af Løvenørns-gade/Carøesgade
Horsens - Tlf. 62 84 25
Et 1. kl. madsted - Selskabs- og møde-
lokaler fra 30 til 80 personer.

Vi mødes i

DORTHE'S VINSTUE

Chr. 8's vej 54 - Silkeborg - tlf. 82 25 62
Kælderkold øl samt smålunt
i hyggelige omgivelser . . .

Vi spiser på . . .

RESTAURANT HUST

Rutebilstationen - Randers - tlf. 42 98 88
Restaurant - Cafeteria - Selskabslokaler

Amagerbanen

St. Magleby station

Tomt og øde ser der ud, og det er ikke alene fordi denne del af bane-strækningen netop på samme tid er nedlagt. Amagerbanen begyndte driften 12. juli 1907. Allerede fra 1. april 1938 blev persontrafikken indstillet. Da der under krigen blev mangel på olie og benzin til bilerne, blev persontrafikken genoptaget fra 6. maj 1940 indtil 1. september 1947. Da der fra myndighedernes side blev presset stærkt på at få nedlagt strækningen mellem Kastrup og Dragør af hensyn til Kastrup lufthavn, nedlægges først strækningen Tømmerup-Dragør den 30. april 1957, og fra 15. juni samme år strækningen Kastrup-Tømmerup. Som bekendt er strækningen Amagerbro-Kastrup stadig i drift som godsbane.

Det store udvalg i kvalitetsmøbler
og tæpper til rimelige priser . . .
NB. Rabat til Etatens folk.

plafan
møbler tæpper

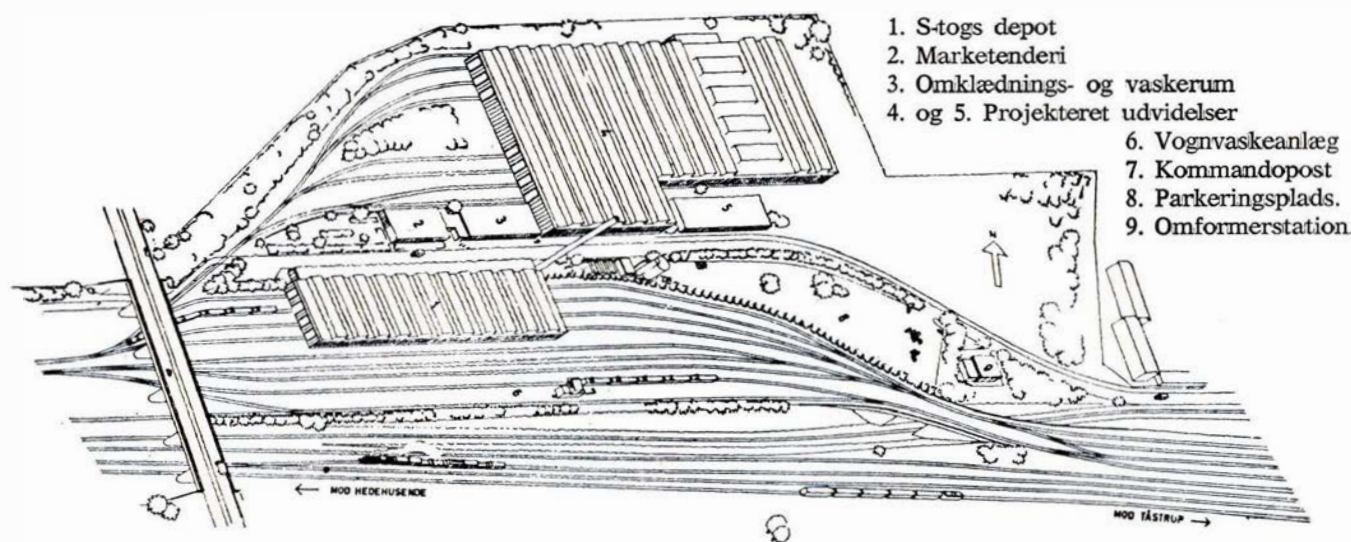
Vejlevej - Horsens - Tlf. 62 33 88 - overfor Torsted Skole

Banegårdsrestaurationsen
LYNGBY

O. H. Pheiffer

Den nye S-togs remise i Tåstrup

Plan over remiseanlægget

Den 1. april rykkede en førtrop på 36 mand ind i den nye S-togs remise i Tåstrup. Når remisen til køreplansskiftet i maj kommer op på fuld kapacitet, vil man have en personalestyrke på ca. 100 mand.

Fornylelsen af forældet S-togs materiel er i fuld gang samtidig med, at der til stadighed ankommer nyt materiel, vil man i løbet af kort tid have ca. 350 vogne mod hidtil 238. Når en gang ad åre de planlagte nye S-togsstrækninger bliver færdige vil der være brug for 470 vogne.

Med henblik på disse udvidelser har det været nødvendigt med bygningen af det nye S-togs depot ved Tåstrup station. Den 200 m lange hal er 32 m bred og virker med sit areal på 7500 kvadratmeter ganske imponerende. Ved bygningen er anvendt tusindvis af præfabrikerede betonelementer. Der er underetage, mellemetage og platformsetage. På hver side af hallens tværgående transportvej er jernbanespor anbragt på søjler over forsænkede gulve. I alt drejer det sig om 1370 søjler.

Fra den tværgående transportvej er der ad ramper mulighed for kørsel med gaffeltrucks til de forsænkede gulve, og trapper giver adgang til perronerne. Specielle platforme anbringes i højde med vogntagene, og fra disse platforme har man adgang til S-togs vognenes tage med strømaftagerne.

Gennem hele dette tre-plans arrangement med forsænkede gulve, perroner og tagplatforme bliver det muligt at arbejde under, i og oven på vognene uden at skulle anvende løse stiger.

Spornettet inde i selve bygningen har en samlet længde af 740 meter, og der vil kunne stå fire otte-vogns tog eller i alt 32 vogne i hallen på samme tid. Kapaciteten bliver ca. 2000 eftersyn pr. måned.

Vaskemaskinen

er det første helautomatiske togvaskeanlæg i Danmark.

Systemet er svensk, der findes den slags anlæg i Malmø, Gøteborg og Stockholm.

Man har haft vogne til vask i Malmø for at se, om vognene var egnet til det. Både ældre S-togsmateriel og andre vogne.

Man var særlig interesseret i, om vinduer og døre var tætte nok, til at denne mekaniske vask kunne ske, uden at det indre af vognen blev tilsolet. Og det kunne de.

Anlægget skal spare menneskelig arbejdskraft, hvorved det kommer til at betale sig temmelig hurtigt. Det er sådan indrettet, at vognene trækkes langsomt igennem porte med lodrette sideaksler, monteret med svaberkoste. Vognene får først en mild shampoo af sulfholdig væske til at løsne olie og tjære, siden vaskes de i vand. Taget kan ikke vaskes mekanisk, heller ikke vognenderne. Det må stadig gøres manuelt.

I forbindelse med det ny vaskeanlæg kommer også et rationelt anlæg til indvendig udfejnning og rengøring af vognene.

I deponihallen foregår tillige eftersyn og eventuelle reparationer, og det sker

under anvendelse af særdeles moderne værkstedsudstyr. Alle processer foregår i hurtigt tempo. Mindre ugentlige eftersyn varer højst to timer, mens månedlige eftersyn højst kræver fire timer. Når særlige opgaver forekommer, anvendes et specielt spor med tilhørende anlæg.

Da en væsentlig del af eftersynet vedrører kontrollen med vognenes elektriske udstyr, er hallen forsynet med en række sikringssystemer, herunder specielle udkoblingsanlæg for kørestrøm. Et sprinkleranlæg sikrer samtidig mod brandfare ligesom der findes særlig skadestue for personalet.

Trykluft, varme, vand og el føres gennem rørledninger, som tilsammen har en længde af otte km. Portene i hallens gavle bevæges ved hjælp af elektromotorer, som dirigeres gennem trykknapper. Når portene åbnes, startes samtidig indblæsning af varm luft i selve portåbningen. Derved hindres kold luft i at trænge ind i hallen. Tryklufsstyrede ovenlysvinduer sørger for ventilation.

Fjernstyring og radio

16 steder i hallen er der anbragt »højtalende telefoner«, altså samtaleanlæg. De skal lette kontakten mellem personalet og værkemestrene.

Fra en moderne kommandopost ud for depotbygningens østende fjernbetjenes samtlige sporskifter, og herfra dirigeres al rangering på området ved hjælp af radio.

Der etableres også særligt tanklager

for brændesolie, og til området hører en ny færdselsvej samt parkeringsplads.

Der er også tænkt på fremtiden. Man har truffet forberedelser til med tiden at opføre et stort revisionsværksted

med tilhørende kontorbygning. Dette værksted vil udelukkende komme til at beskæftige sig med årlige hovedeftersyn, hvor de enkelte vogne praktisk taget »skilles ad«.

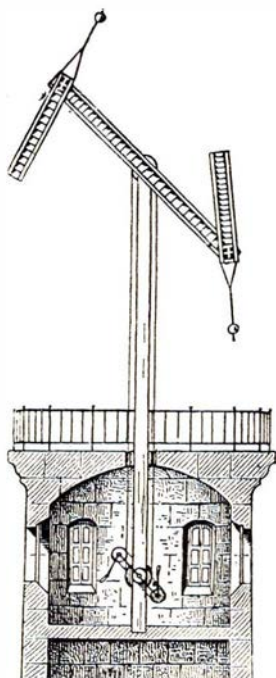
Telegrafapparatets historie

Når man i dag rundt omkring på vore stationer møder de mange moderne tekniske hjælpemidler i form af fjernskrivere, automattelefoner, højttalere m. v., mindes man uvilkaarligt det tidligere eneste kommunikationsmiddel, som man fra jernbanens første tid og gennem en lang årrække havde til rådighed, nemlig det gamle hæderkronede telegrafapparat.

Jeg erindrer en morgenstund i et af mine sidste jernbaneår, hvor signal-tjenestefolk mødte op på kontoret og bar det sidste telegrafapparat ud. — Det lignede næsten en ligbegrængelse, — en veltjent blev båret til sit endelige hvilested — skrotbunken. Det var en kendsgerning, at vi hermed tog afsked med en epoke indenfor jernbanen, som efter omkring 100 års virke blev bragt til afslutning. Hvad kunne det gamle apparat ikke havde fortalt om alle de begivenheder, som det gennem årene havde været med til at bringe viden om? Telegrafapparatet, der ved sin fremkomst, retteligt blev betragtet som et af tidens vidundere, kan nu og i fremtiden beskues som en interessant museumsgenstand, men vel og mærke med den baggrund, at da den nye opfindelse i sin tid blev taget i brug, betød den en fuldstændig ændring i strukturen inden for trafik, handel, presse m. v. overalt i verden.

Telegrafens historie

Ordet telegraf blev først anvendt i forbindelse med optiske signaler i 1793, hvor en franskmænd konstruerede et system med master og drejelige arme, med hvilke der kunne gives 196 tegn, der blev aflæst efter en fastsat kode.

Chappes optiske telegraf

Det var således ikke elektriciteten, der kom til at danne basis for de første telegrafmetoder ved banerne, men de optiske signaler.

De første elektriske telegrafsystemer havde den ulempe, at der krævedes en ledning for hvert telegraftegn, der skulle bruges, hvilket betød et utal af overmåde kostbare ledninger. Et sådant system var konstrueret af en tysk læge allerede i 1809, hvor hver tråd førtes igennem et glasrør, mærket med hver sit bogstav, og tegnene markeredes ved, at der boblede brint op af glasset når strømmen sluttedes. Amperé benyttede et lignende system, men erstattede glasrørene med magnetnåle. I 1837 konstru-

København

spis

PAASKEBRØD

til pølser, bøf og hot-dogs

* 70 25 40

**SPAREKASSEN FOR
LYNGBY OG OMEGN**

WILLY BENTZEN

Murerservice

Strandvejen 261 - tlf. Bellevue 129

Udfører arbejder for DSB

A/S Islebro Tømmerhandel

Islebrovej 47 - Brønshøj - Tlf. *946747

Alt i trævarer, vinduer, døre, flagstænger, havemøbler, tørvestrøelse

Petroleum
Brændesolie

Ringsted

**SPAREKASSEN
FOR
RINGSTED OG OMEGN**

Slagelse

JERNBANETANKEN

v/ K. Rasmussen

Banegårdspladsen - Slagelse

Tlf. 52 10 13

Benzin - Olie - Vask - Smøring

Quick-service udføres

stort udvalg i autoudstyr

Storebæltsoverfartens Restaurationer
og

Restaurant »Halsskov-Perlen«

Werner Schwartzlose

Færggården: Telf. Korsør (03) 57 06 19

efter kl. 17: 57 10 35

Halsskov-Perlen: Telf. Korsør (03) 57 10 35

»De Danske Østersøfærger«

DSB

Restaurationer

GEDSER

RØDBY FÆRGE

DSB Restauration »Fægekroen«,
Rødby Færge

Århus

Deres Nye Fotograf

**stroyer
fotografi**

Rosenkrantzgade 1 - Århus
Tlf. 13 29 15
overfor rutebilstationen

»SOFT ICE«

v/ E. Maintz
Ing. Plads 1 B - Århus - Tlf. 12 82 25
Stort udv. i chokolade, konfekturer samt
gaveæsker. Prøv vor lækre Soft-Ice

BØRGES KØDUDSALG

Sdr. Ringgade 23 - Århus - Tlf. 14 53 70
1. kl. kød - flæsk samt lækkert pålæg
vi har hver dag hjemmel. varme retter
NB! Best. på selskabssmørrebrød modt.

Vi får vasket hos...

STJERNE VASK

v. E. Worup
Skovgårdsgade 14 - Århus - Tlf. 12 06 14
Ren og skånsom vask...

Tobaksforretningen

v. N. Wenstrup
Skuvvejen 48 - Århus - Tlf. 13 22 13
Alt i tobak - vine - spirituosa
Stort udvalg i rygeartikler

Byens førende specialforretning

ELMAND

Hj af Vester Allé og Vestergade
Tlf. 12 26 00 - 12 26 52
Århus

SALON »BODI«

v/ Inge Sandhøj
Hj. af I. Huitfeldtsgade-Otto Rudsgade
Århus - Tlf. 16 98 57
Alt indenfor moderne hårpleje

Vi handler hos...

Bagermester RING NIELSEN

Studsgade 3 - Århus - Tlf. 12 10 95
1. kl. lækkert brød og kager
Prøv vor fødselsdagskringle
Åben søndag

Vi handler i

»GULDVAFLEN«

v/ Dagmar Hansen
Silkeborgvej 70 - Århus - Tlf. 12 94 60
Chokolade og konfekturer samt stort
udvalg i gaveæsker
Bestilling på dessert-is modtages

Vi handler i

Østbanens Mejeriudsalg

v/ Bruno Pedersen
Østbanetorvet 7 - Århus - Tlf. 12 53 02
Alt i 1. kl. mejeriprodukter samt lækkert
brød og kager - Øl og sodavand

Højbjerg Cykellager

v/ H. Buhl
Oddervej 51 - Tlf. 27 09 58
Stort udvalg i de førende mærker i
cykler og autocykler samt tilbehør
1. kl. reparationsværksted

Tandlæge

O. SVANE-SØRENSEN

Ny praksis
Vestre Kongevej 1 - Viby J.
Tlf. (06) 14 68 49

ESSO SERVICECENTER

v/ P. Farsø-Rasmussen
Holme Møllevej - Viby - Tlf. 14 77 67
benzin - olieskift - vask - smøring
samt quick-service
Stort udvalg i autotilbehør

Ry

TOBAKSFORRETNINGEN

v/ Kjeld Poulsen
Klostervej 10 - Ry - Tlf. 89 10 84
Stort udvalg i cigarer - tobakker samt
aviser - ugeblade og billigbøger

Egå

EGA AUTOHANDEL

Holst Andersen
Østre Kringelvej 25 - Tlf. 22 03 16
Autoreparation og Autoopretning
af alle vogntyper. Spec. NSU Prinz
Køb og salg af brugte vogne

Ebeltoft

Ind til...

MOBIL SERVICE

v/ Motel Vibæk - Ebeltoft - Tlf. 34 16 39
benzin - olieskift - vask - smøring
quick-service - stort udvalg i autoudstyr

Skanderborg

IDE-MØBLER

H. SMEDEGAARDS EFTF.

Rich. Jørgensen
Banegårdsvvej 13 - Skanderborg
Telefon 52 06 86
Moderne møbler og tæpper for
nutidshjem

Det store udvalg i legetøj samt
gaveartikler - finder De hos

»TANTE LILLI«

Adelgade 64 - Skanderborg
Tlf. 52 05 62

Grenå

Vi handler altid i...

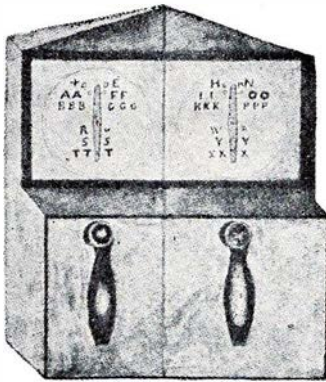
TURISTKIOSKEN

v/ Henry Stouby
Havnepladsen - Grenå - Tlf. 32 13 16
Aviser - Uge- og månedsblade
Stort udvalg i billigbøger

Ry

M. og B. ROSENKILDE

Skanderborgvej 36 - Ry - Tlf. 89 10 80
Alt i årstidens blomster - buketter
dekorationer samt kranser
Vi sender overalt

Wheatstones telegrafapparat

erede en englænder en nåletelegraf, der kunne benyttes på afstande op til 60 km. Fremgangsmåden var den, at man ved drejning på de to håndtag frembragte nåleudslag til forskellige sider, der derved kunne aflæses på de to skiver. En øvet telegrafist kunne med dette apparat opnå en sådan færdighed, at en hjælper ikke kunne nedskrive depechen så hurtigt som den aftelegrafereedes.

Endelig skal nævnes den siemenske bogstavtelegraf, hvor tegnene blev afgivet ved, at en omdrejelig viser kunne stilles på det bogstav, der skulle aftelegraferes, og på modtagerstationen stillede viseren sig på samme bogstav. Det har altså været samme system, som på de automater, hvor man i dag kan trykke navneskilte. En stor mangel var det, at disse apparater ikke kunne afgive synlig skrift.

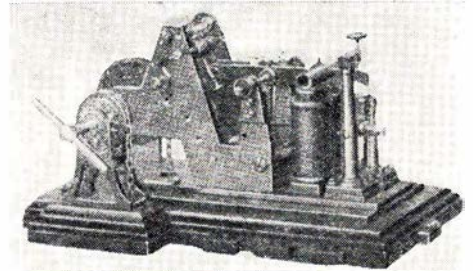
Morse-apparatet

I 1837 konstruerede amerikaneren Samuel Morse sit første telegrafapparat, hvis princip efterhånden skulle gå sin sejersgang over hele verden. Sammenligner man det oprindelige morseapparat med et moderne telegrafapparat, vil man dog finde en fjern lighed. Selve apparatet var så tungt, at 2 mand knapt kunne bære det, og f. eks. trådruklernes diameter var ca. 1/2 m.

Det var derfor ikke underligt, at man ved åbningen af banestrækningen København-Roskilde nærede de betænke-

ligheder ved at indføre den elektriske telegraf. Selv professor H. C. Ørsted, elektromagnetismens opfinder, frarådede. Som bekendt anlagde man i stedet meget primitive og lidet pålidelige optiske telegrafer.

Først da banen blev forlænget til Korsør i 1856, blev der etableret telegrafforbindelse mellem stationerne. Det var den såkaldte Siemens relaisskriver med urværk, der blev trukket af et lod. Senere indførte man Morses telegraf, der især i tiden efter 1880 undergik en række gennemgribende forbedringer, som resulterede i den udformning som telegrafapparatet har i dag.

301. SIEMENS FØRSTE MORSETELEGRAFAPPARAT (Model 1851)

Siemens bogstavtelegraf

Juridiske konsulenter

HELGE KNUB

Landsretssagfører

Søndergade 10-12 - Århus C

Tlf. (06) 13 01 00

SKRÆDDERFIRMA

Skruenkøp

ÅRHUS 4/5

ALT I HERRE- OG
DAMESKRÆDERI

MÅLKONFEKTION I FINESTE UDFØRELSE
PROVINSENS STØRSTE UNIFORMSSKRÆDERI
Konto oprettes gerne

B & T

Alt i tandteknik

Reparationer . Omstillinger og underføringer

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c - FA. 880

GÖTEBORG-FREDERIKSHAVN LINJEN

M/S »Prinsessan Margaretha« M/S »Prinseessan Christina«

Fr.havn af. 12,30 b)18,00 22,00
Göteb.*) an. 16,10 b)21,50 1,40
Göteb.*) af. 7,10 f)11,30 17,00 e)23,00
Fr.havn an. 10,50 f)15,10 20,35 e) 2,50

*) anløbssted i Göteborg:
Kajplats Majnabbe.
b) ikke lørdage
f) kun mandage
e) ikke lørdage og søndage

GÖTEBORG-FREDERIKSHAVN LINJEN

Nic. Pedersen & Co.
Frederikshavn - Tlf. (084) 2 04 88
Telex 9797 - Frederikshavn

Fredericia

Damerne går til
SALON LAILA
Dalegade 83 - Fredericia - Tlf. 2 28 61
Alt indenfor moderne hårpleje samt
sidste nye frisurer

harloffs bolighus

Absalonsvej . Herning . Telefon 12 11 60

Til trods for, at telefonen næsten samtidig blev opfundet (Graham Bell i 1876), var den i mange år ude af stand til at gøre sig gældende over telegraf, dels lod den længe meget tilbage at ønsk i teknisk henseende, og dels lagde man gennem lange tider megen vægt på, at de afgivne meldinger skulle være nedskrevne, således at indholdet til enhver tid kunne kontrolleres. Selv de første privatbaner, Randers—Hadsund, sydfynske m. fl. blev forsynet med telegraf, da man ikke på dette tidspunkt fandt, at telefonen var brugbar. Indenfor statsbanerne holdt man som nævnt i mange år fast ved, at telefonen ikke måtte benyttes i sikkerhedstjenesten. Det var først i 1935, at telefonen opnåede fuld ligeberettigelse med telegra-fen.

Mit første møde med telegraf

Når jeg som dreng havde ærinde på vor hjemlige landstation, var det de skinnende telegrafapparater på de blanke mahogniplader, som havde sin særlige interesse. Den mystiske tikken, som med mellemrum lød fra apparaterne havde en facinerende klang, som man nærrede et hemmeligt ønske om en gang at få nærmere kendskab til. Men at blive ansat ved statsbanerne i årene før første verdenskrig var meget vanskeligt. Dog gik ønsket en dag i opfyldelse, selvom vejen til DSB gik over en privatbane i ca. 1½ år. Her havde man jo ikke telegraf, men betjente sig udelukkende ved telefon; det var ikke det helt store, for indstillingen dengang var faktisk således, at en telegraf hørte til rigtig jernbanedrift.

Senere blev det så på en af Jyllands sidebaner, man tilbragte en tid som trafikelev. Banen var uindhegnet og havde ingen bevogtede overkørsler, som følge deraf ingen ringeledning og ingen telefonforbindelse mellem stationerne. Man var udelukkende henvist til de to telegrafledninger A og C. Men tro ikke, at vi følte os sat udenfor tilværelsen af den grund. Selv når man var beskæftiget med andet arbejde,

solgte billetter, »tjærede« fragtbreve ind i pakhusjournalen etc., kunne man ved at lytte til telegraferne følge toggangen, eller hvad der ellers skete på strækningen.

At ikke alle er lige gode til at aflytte telegrafi er jo en kendsgerning; der hører et vist musikalsk nemme for at kunne tage alt på øret. I denne forbindelse erindrer jeg en rangermester på en af bystationerne, hvortil jeg senere flyttede. Han havde mod sædvane lært at telegraferne. Ved den tid den daglige vognordre plejede at komme, indfandt han sig altid på kontoret, stillede sig i døråbningen og noterede i sin lommebog, alt medens strimmelen snoede sig ud af apparatet. »Tak, jeg har det hele«, var hans bemærkning, når man kvitterede for depechen.

På bemeldte sidebane var der stationeret en elev på hver station, så der var rig lejlighed til »øvelseskorrespondance«. Lidt morskab og smådrillerier blev der jo også tid til. På banens endestation havde de således en mand, hvis navn endte på -bøll. Når vedkommende kvitterede for en depeche med sit navn, var der gerne en eller anden, der kom til at slå til nøglen, så der fremkom en prik, altså et e, umiddelbart efter navnet. Til stor moro selvfølgelig; men den formastelige kunne jo aldrig stedfæstes. Det var sidebanens telegrafidyl. Senere oplevede man jo telegraferne under andre forhold.

(sluttes i næste nummer)

Fra dagbogen

Korsør den 1. marts. Ved et søforhør i dag angående kollisionen ud for Halsskov havn den 27. i tæt tåge mellem færgerne »Halsskov« og Dronning Ingrid«, synes der at have foreligget en misforståelse mellem førerne af de to færges. Reglen er, at en færge under indsejling skal afvente en udgående færge. Kollisionen var

BRØDRENE BERTELSEN

Grønnegade 20 - Vejle - Tlf. 82 65 70

Aut. Hess-O-Therm forhandlere

De førende fabrikater i Modul-køener
samt husholdningsmaskiner

ikke særlig alvorlig, men begge færger fik stævnen trykket noget.

Silkeborg d. 7. marts. En 24-årig mand blev i dag ved retten idømt et års fængsel for i 15 tilfælde at have rejst gratis med tog mellem Jylland og København. Ved billetteringen foregav han, at han ingen penge havde, men lovede at sende beløbet på et DSB-girokort inden fem dage, hvilket aldrig skete. Han blev desuden dømt til at betale DSB 305 kroner for rejserne.

Padborg den 11. marts. Den 38-årige portør H. C. Ansager, Padborg, blev i dag dræbt ved en færdselsulykke lige syd for grænsen. Han ville køre hjem i en taxa, men lige efter at have sat sig ind, kom han i tanker om, at han havde glemt at købe cigaretter. Han sprang ud af bilen uden at se sig for og blev ramt af en bil og var dræbt øjeblikkelig.

Århus den 12. marts. Ved 16.30-tiden blev en godsvogn skubbet gennem sporstopperen og ud i Skovgårds-gade. En el-lysmast blev jævnet med jorden og lagde sig tværs over gaden således, at der måtte etableres omkørsel.

Glostrup den 18. marts. En tankbil ville i eftermiddag køre uden om en DSB rutebil, der holdt ved et stoppested på Roskildevej. Samtidig overhalede en lastbil tankbilen, så denne måtte bremse op, hvilket ikke lykkedes, så tankbilen brasede bag ind i DSB-bussen. En dame i bussen måtte køres på hospital, og et par af passagererne fik lettere skrammer.

Slagelse den 24. marts. Da toget mod Næstved kl. 22.50 skulle afgang, viste udkørselssignalet stop. Da man mente, det var en fejl i signalanlægget, kørte toget frem, hvorefter det afsporede i et sporskifte. De 25 rej-

sende måtte gå tilbage til stationen, hvorfra de befordredes til deres bestemmelsessted i hyrebiler.

Gråsten den 25. marts. Da et godstog ved 17-tiden rangerede på Gråsten station, afsporede to godsvogne, da de passerede et sporskifte. Uheldet medførte, at lyntog »Kongeåen« fra Sønderborg ikke kunne komme forbi uheldsstedet. Togets rejsende blev derfor befordret med hyrebiler til Rødekro, hvorfra de fik forbindelse med et eksprestog.

Skærbæk d. 26. marts. En 25-årig bilist blev ved 15-tiden påkørt af et tog mod Ribe på Ny Ullerupvej overskæringen i Skærbæk. Bilen blev totalt vrag, mens føreren slap med lettere kvæstelser.

Skovlunde den 31. marts. Ved godt 1-tiden trængte en bevæbnet røver ind på kontoret på Skovlunde station og tvang kontoristen til at udlevere pengebeholdningen. Han fik 2400 kr., hvorefter røveren låste kontoristen inde i et garderobeskab. En rejsende hørte, at der blev banket på skabets dør, og fik ham låset ud igen. I en boks var der 8000 kr., som røveren ikke fik fat i.

København H den 2. april. Da lyntog »Englænderen« kl. 12.40 havde sat sig i gang, forsøgte en 40-årig mand fra Odense at springe på toget. Han faldt ned mellem toget og perronen og var død ved ankomsten til hospitalet.

Drivatbanenyt

DBJ Rønne den 27. februar. Toget fra Nexø fik ved 17-tiden maskinskade, da det nåede Robbedale. Togpersonalet bad de 26 passagerer om at hjælpe til med at skubbe motorvognen ind på et sidespor, og det gjorde de.

Der har skam altid været et godt samarbejdsforhold ved privatbanerne. En rutebil kom og hentede de rejsende til Rønne.

HTJ Høng den 12. marts. Ved 11-tiden blev en personbil påkørt af skinnebussen på overskæringen ved Flaskevej i Høng. Der skete ingen personskade, men bilen blev stærkt ramponeret og skinnebussen forsinket en halv time.

RHJ Randers d. 18. marts. Ved 16-tiden kørte en personbil ind foran skinnebussen på overskæringen for Vejlagervej, hvor der ikke er blinklys. Skinnebussen blev afsporet, men fortsatte ca. 30 meter, hvor sporet blev revet op. Bilen blev totalt ødelagt, og føreren af den var død ved ankomsten til sygehuset.

AP Haubro den 30. marts. En varebil kørte i dag ind i siden på skinnebussen på overskæringen ved ungdomsskolen. Bilen blev knust, men føreren af den slap så godt som uskadt fra uheldet. Skinnebussen kunne fortsætte mod Ålborg.

Hjørring Privatbaner modtog sine nye lynetter den 30. marts, hvorved banen sparede 60.000 kr. i den nu forhøjede momsafgift. Det er meningen, at de skal sættes i drift til påsketræfikken. Banen vil derefter skille sig af med to motorvogne fra 30'erne og et skinnebustog fra 1951.

Skønhed, De ikke aner

findes langs private baner

OLAF L. KONGSTED & CO.

Hauserplads 32

København K. - Tlf. Minerva 3247

NORDELEKTRO $\frac{N}{S}$

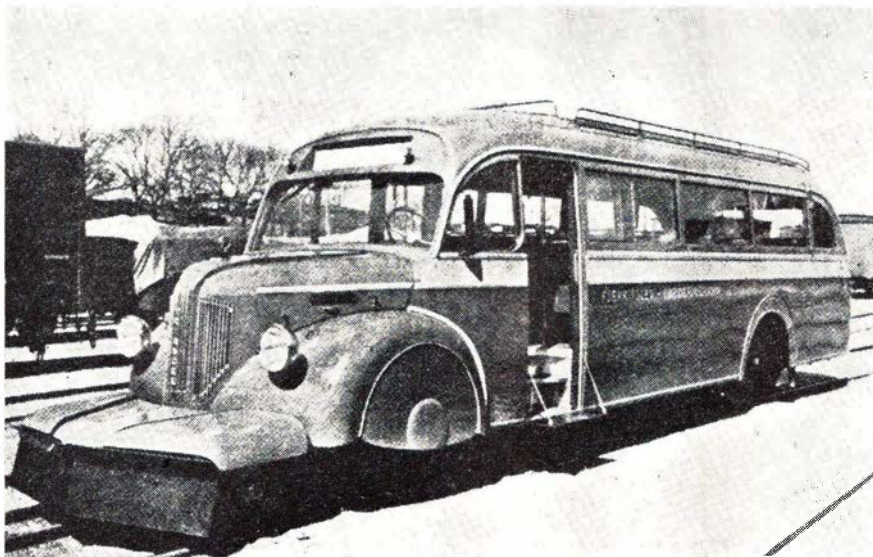
MOTORER - DYNAMOER - REPARATIONER

København:	2100	Landskronagade 56	Tlf. Ryvang	(01 68) 80 50
Aalborg:	9000	Strandvejen 31	Tlf.	(08) 12 45 33
Århus:	8000	Absalonsgade 31	Tlf.	(06) 13 22 00
Frederikshavn:	9900	Sandholmen	Tlf.	(084) 2 30 88
Hjørring:	9800	Vendelbogade 20	Tlf.	(089) 1 19 95
Odense:	5000	Kochsgade 5	Tlf.	(09) 12 43 01

FABRIKSINSTALLATIONER OG AUTOMATISKE ANLÆG

Farvel til Fr.havn - Nr. Sundby Havnestation

18. juli 1899 - 31. marts 1968

F F J »skinnebus« 1940

For sådan hedder den officielt, mere regelret burde den betegnes som Nørresundby havn-Sæby, idet jo en del af strækningen fra Ålborg er fællesstrækning med DSB.

Nå, fællesstrækning eller ikke, en kendsgerning er det, at hovedparten af FFJs østlige halvdel forsvinder. Nørresundby-Frederikshavn blev åbnet den 18/7 1899, Ørsø-Aså den 11/11 1914 og Sæby-Frederikshavn lukket d. 26/5 1962.

Allerede den 19/3 1897 påbegyndtes driften på strækningen Nørresundby-Fjerritslev samt på Nørresundby havnebane mellem statsbanen og den midlertidige havnestation, der blev oprettet ved Brogade. DSB befordrede vognene til/fra Ålborg, og privatbanens loko, der midlertidigt var stationeret i Nørresundby, ordnede resten. Der måtte dog lejes et loko til at betjene havnebanen, indtil banens loko leveredes i august 1897.

Trapper ned, trapper op, trappehus, åben passagen gennem venterum og så — endelig perronen med skilt »Tog mod Sæby«.

Ålborg station er startstedet, delvis lukning af FFJ formålet. Den del af banen, der forsvandt den 31/3 1968 — 65,1 km + de 5,4 km Ørsø-Aså. Der var vel en 12-15 rejsende i toget denne dag, midt på dagen, altså i skolebørnsfrit interval. Dette tal synes også at danne norm fremover. Stort set. Selv om tallet ikke er stort i henseende til

at fylde en SM og en SP, har man dog indtrykket af, at der sker noget, udveksling af rejsende på landstationer er — stadig målt med den beskedne alen, der i dag måler en privatbanes trafik — betragtelig. Antallet af bane-pakker ind og ud er ej heller ringe.

Dronninglund togskifte, ganske vist byder Ørsø på samme mulighed, hvis man vil nå Aså, men da nu motorvognen holder klar. Det er nemlig en rigtig banemotorvogn, og der er plads,

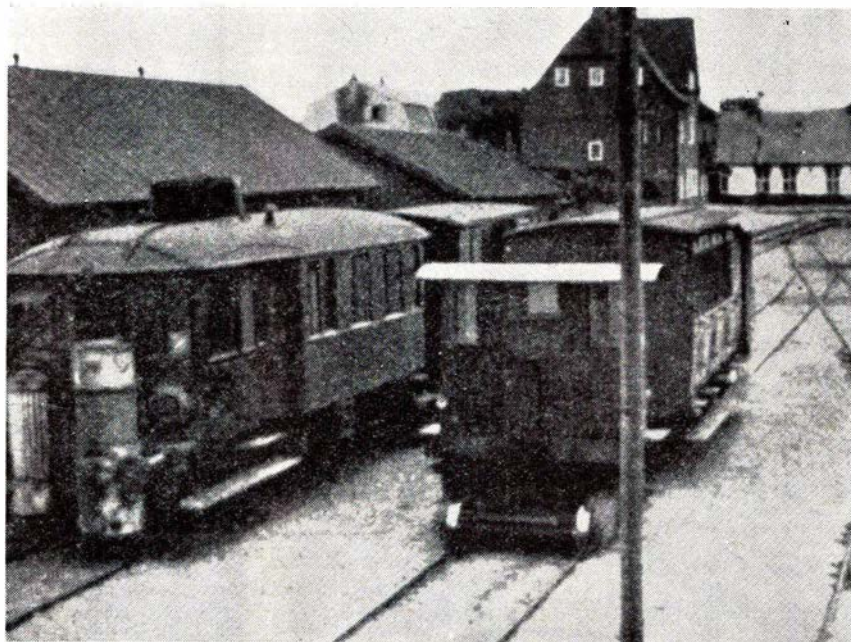
kun den eneste ene rejsende på den korte køretur. Ikke engang en sølle banepakke, nej, her er det ingen sag at indføre enmandsbetjening. Om det så var sporet, eller det var motorvognen, eller det var begge dele, skal være usagt, men en skinnebus er trods alt et noget behageligere køretøj at frekventere!

Fodturen ad sporet tilbage til Ørsø var en hel lise i forhold til motorvognens rystelser. Vel ankommet til Ørsø byder en helt ny befordring sig til, nemlig et persontog, ML 1216 med 4 vogne på krogen, heriblandt en C med lædersæder.

Sådan endte odysseen i Sæby, og den blev efterfulgt af en retur-tur i godstog, men denne sidste tur gav ikke anledning til så behagelige refleksioner, at de fortjener at nedfældes her. Den gav derimod tid til — rigelig tid til — at få samling på stoffet, til at rode lidt frem om banens liv og virke. Som en art epiløg her i den 11. time.

Historie

Da Sæby-Frederikshavn i sin tid blev lukket, medførte dette, at FFJ modtog et »tilskud« på 100.000 kr. fra Hjørring amt. Beløbet modsvarede en besparelse, der kunne opnås derved, at man kunne undlade at opføre et overfø-

Aså - Ørsø materiel 1945

ringsanlæg, der i givet fald skulle føre omkørselsvejen i Sæby over banen.

Når nu resten af denne strækning nedlægges, så har det også en del af sit rodnet i fremtidens trafik. Den del nemlig, at den nye Limfjordstunnels nordlige nedkørselsrampe skal anbringes netop, hvor FFJ løber.

Lang tid var der usikkerhed f.s.v. angår lukkedato, idet denne – som foran anført var knyttet til tunnelarbejdet. Paradoksalt nok blev denne dato fremrykket på grund af stigende arbejdsløshed i de nørrejydske arbejdsløshedsoer, idet en saltvandsindsprøjtning i form af fremskyndet statstilskud satte mere fart i arbejdet, og derved gjorde FFJ en bøjrnjetjeneste. Kvalte banens håb om endnu en stakket frist.

Også her vil en afkortning før tiden (der foreligger garanti til 1969) kunne tjene et ekstra formål, og banen måske tjene en ekstra skilling ind til gavn ved der burde ridses op, idet vort farvel i boets fordeling.

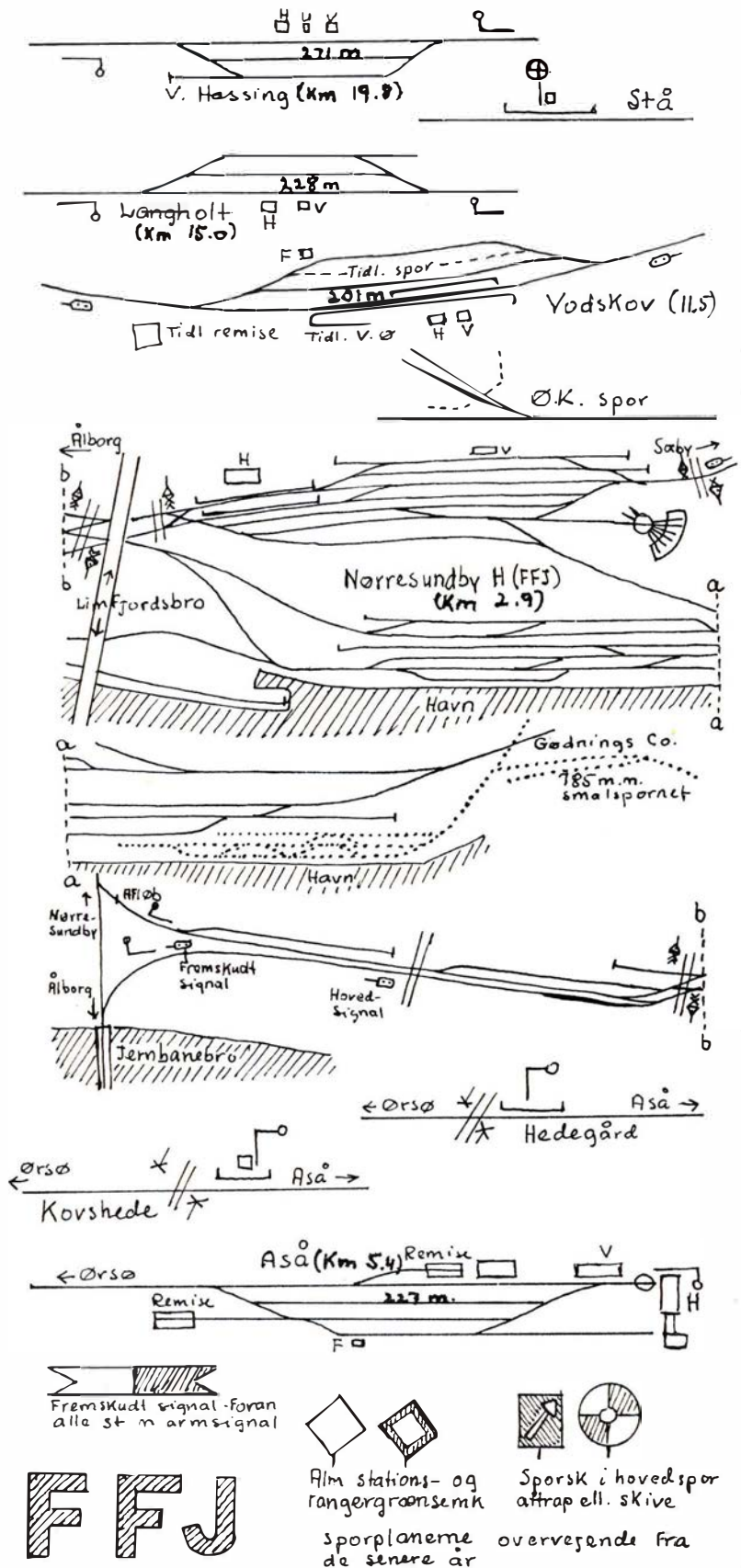
Det var imidlertid den ældre historie, sin tid til Sæby-Frederikshavn kun rummede lidt i den henseende.

De provisoriske love i 1885 og følgende år satte banearbejdet noget tilbage, men uanset dette lykkedes det i 1887 at give liv til de betydeligt ældre banepåner. Banepåner, der først gav resultat vest for Ålborg, mod Fjernitslev. Kun få års usikkerhed blev resultatet, allerede 1890 kan kaldes undfangelsesåret, idet der da blev indsat den banekomite, der realiserede banens fødsel.

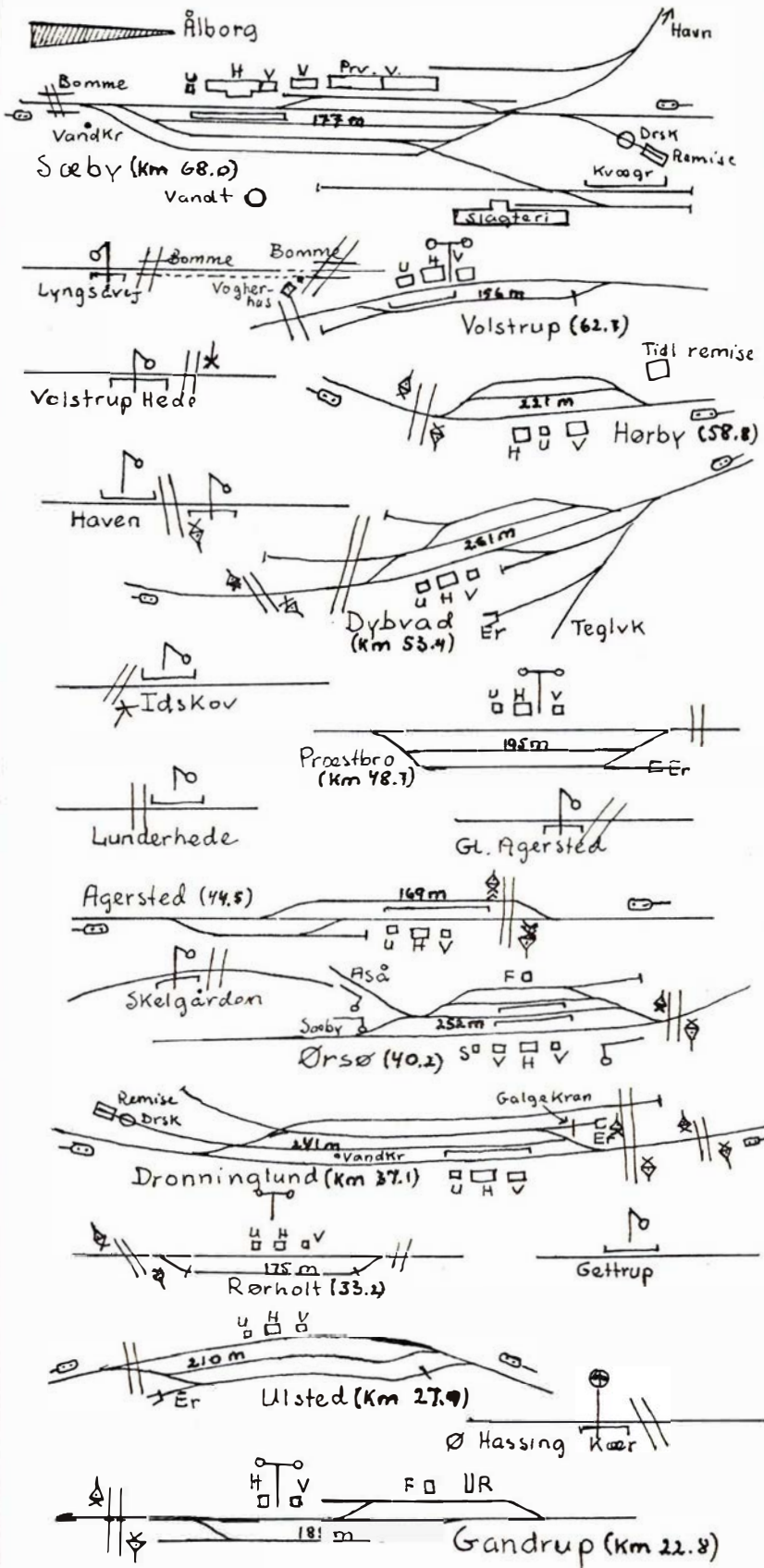
Så godt gik det, at regeringsordfører (og amtmand i Hjørring!), Rump i 1894 i sit forslag om 29 danske privatbaner øverst på listen havde FFJ, de næste numre var TFJ, AHJ hhv. AHB. Forslagene vedtoges i såvel folke- som landsting, og den 26/5 1894 søgtes der koncession, der blev bevilget den 14/9 samme år. Det må også nævnes, at ingeniør Rump blev anlægssingeniør – og senere driftsbestyrer, og at det var en søn af amtmanden i Hjørring!

Ved åbningen 18/7 1899 var den interimistiske lokalstation ved pontonbroen festligt smykket. Fra 5/9 1900 blev Sæbybanens tog ført gennem »krøllen« via den faste jernbanebro til Ålborg. Fra 1/8 1900 overenskomst med DSB om FFJs overtagelse af driften af Nørresundby havnebane.

Asåbanen fra 1914 voldte i begyndelsen ikke ideel glæde, og har køreplansmæssig set gennem årene ofte været et smertensbarn, hvilket dog i stor udstrækning er elimineret gennem indsættelse af rutebiler. Der blev i de første adskillige driftsår jævnlig anskaffet

Stationsplaner 1

Stationsplaner II

nyt rullende materiel. Det synes som om transportbehovet har været under- vurderet.

Efter første krig var banen godt rustet økonomisk set til nystart, idet der fra driften var taget 3.000.000 kr. til anskaffelse af nyt materiel. 600.000 kr. blev anvendt til nye skinner, 12 nye lo- ko og 200 ligeledes nye godsvogne blev anskaffet.

Man var herved godt rustet til de svære efterkrigsår, til de år, hvor mo- tortrafikken begyndte at påføre baner- ne følelig konkurrence. Motorkøretøj- erne holdt deres indtog også på FFJ's skinner, bl. a. kørte Kielervognene her – de Kielervogne, der under anden verdenskrigs enorme tørvetransporter benyttedes som tørvebogievogne. Uden tag og med træskodder for vinduerne.

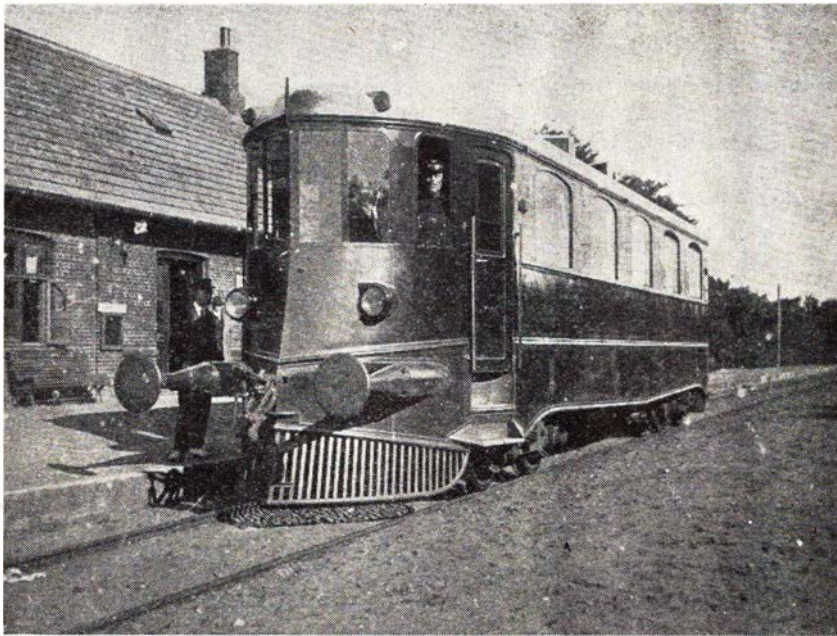
1934 anskaffedes 2 Frichs dieselloko. Ligeledes anskaffedes 2 benzinmotor- vogne sideløbende med, at personvogns- materiellet fik en ansigtsløftning. 1940 tilkom en skinnebus. I utide om man så må sige, det var en rutebil på skin- ner. 2 ligesådanne køretøjer blev an- skaffet de følgende år. Med relativt få pladser (37) bestred disse amfibiekø- retøjer – generatorudstyrede – et slet ikke ringe kørselsprogram. Og krig 2, denne stillede store krav også til Ål- borg banerne. Der var tørv i uanede mængder i oplandets undergrund, og der var fremmed magts meget store anlægsarbejder i samme opland. Det var efter privatbaneforhold enorme godstog, der gennemløb strækningerne, nogle fremført af naturgas-dieselloko (Stalinorgel!)

Af pladshensyn må vi gå ret let hen over alt dette. Let hen over efterkrigs- tiden, skinnebusen, selv om der fra banens daglige liv og virke kan være mangt og meget at berette.

Statistik

Blot lidt og ikke videre dækkende, idet hele FFJ strækningen – altså ikke alene Nørresundby-Frederikshavn – ligger til grund herfor. På den anden side nok til at give et fingerpeg om størrelsesforholdet.

År	Aksl. pr. tog	Togkm pr. banekm	Indt. pr. banekm	Ans.
1900/01	12,84	2.279	3.216	—
1910/11	15,88	3.103	4.565	—
1920/21	23,61	2.425	21.513	353
1930/31	13,1	4.995	12.822	200
1940/41	15,2	3.286	14.407	141
1950/51	12,9	4.796	21.902	132

Kielei vogn på Dybvad station

Fåtallige oplysninger, javel, men sættes de i relief til tilsvarende oplysninger fra andre baner siger de dog noget. Strækningsforløb, de enkelte stationers omsætning, der var meget, der kunne nævnes, men lad det være nok med dette. Hertil dog også følgende:

Da banen løber gennem et morænelandskab, er der på steder rige mergelforekomster, og disse har da også været underkastet udnyttelse. Ikke så meget med banebefordring til følge, mere pr. mergelbane, og disse har flere steder skåret — i niveau — FFJ. Fra Dybvad-lejet har der således været bane-passage øst for Volstrup samt nord og

syd for Dybvad. Fra det store Uggerhaldneleje har der tilsvarende været skæringer sv for Ørsø, midt mellem Dronninglund og Rørholt, midt mellem Stå og V. Hassing og endelig vest for Stå.

Om end kun en detalje, så alligevel følgende lille kuriositet. Stødrangering i Aså, hvor der for år tilbage ikke fandtes drejeskive, foregik til tider på den måde, at stopperen for enden af spor 1 benyttedes. Det foregik på den måde, at en vogn fra et af sporene 1-4 flyttedes til et af de andre spor i samme »gruppe« ved at blive stødrangeret mod stopperen, og så — via sporskiftning i mellemtiden — løbe tilbage i det ret-

te spor. Lad det være sagt, at det ej heller da var en godkendt rangermetode.

Salget af skinnerne fra Sæby—Frederikshavn strækningen blev fremskynnet, fordi et prisfald befrygtedes. Men så nu, hvor prisfald er en kendsgerning, jf. blot hvad der var tilfældet fsv. angik MFVJ.

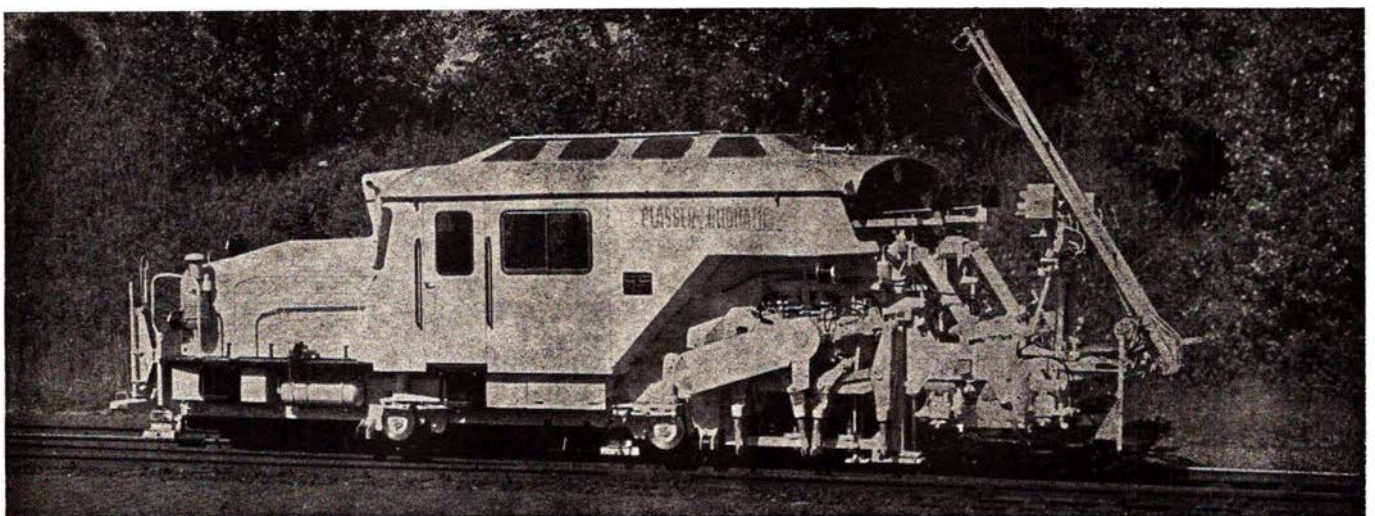
Hvordan kan der nu, hvor ikke mindre end 5 privatbaner samtidig lukker, overhovedet sælges skinner og sveller? Det rullende materiel får vel stort set lov til at rulle videre, for i 1969 sker der atter ting hos Ålborg privatbaner, ikke glædelige ting. Slet ikke.

Hvor meget der sker er ikke endelig afklaret, men mon ikke der maksimalt tør loves overlevelse til Nørresundby—Fjerritslev?

18.

Hedegård trinbrædt

FM PLASSER & THEURER
WIEN / LINZ
OVERBYGNINGSMASKINER

Repræsenteret ved

BØRGE JENSEN
NDR. FASANVEJ 186 - N.

Aalborg

A/S NORVIN & LARSEN

Ingeniør- og
Entreprenørforretning
Udfører arbejder for DSB
Jernbanegade 21 - Aalborg
Telefon 12 85 99

Købmand Henning Christensen

Hj. af Sjællandsgade-Langelandsgade
Ålborg - Tlf. 12 56 39

Alt i kolonial - konserves - vine -
spirituosa samt tobaksvarer
Prøv vor fine kaffe

MEJERIUDSALGET

v/ Edvard Olesen
Boulevarden 44 - Ålborg - tlf. 12 53 97
øl og sodavand - Lækkert brød og kager

Alt i 1. kl. mejeriprodukter

Der er „Go Gang“ i ure fra

BENNY JØRGENSEN

Hobrovej 369 - Ålborg - Tlf. 12 43 92
Stort udvalg i de førende mærker som
Certina - Fortis - Bifora - Junghans
m. m.

1. kl. reparationer udføres
Spec.: Antikke ure

ESSO SERVICENTER

v/ Ole Overgaard
Sønderbro 24 - Tlf. 13 40 23 - Ålborg
Benzin - Olie - Autodiesel - Smøring
Vask - Batteriservice m. m.

MUSIK . . .

Kør hen hvor man finder det store udv.
og de gode parkeringsforhold

Hadsundvej 126 - Ålborg - Tlf. 12 35 15
Kom og kig! Vi er nemme at handle med

Stedet for moderne hårpleje . . .

SALON BRIX

Bispensgade 13 - Ålborg - Tlf. 16 05 98
Alt i sidste nye frisurer . . .

Danmarksgade 6 - Ålborg
Tlf. 16 14 77

Danmarks billigste Tweedjakker i
original Harris Tweed kr. 99,-

Damefrisør Bodil Bundgaard

H. Smithsvej 1 - Ålborg - Tlf. 13 99 70

Alt indenfor moderne hårpleje samt
sidste nye frisurer

MEJERIUDSALGET

v/ Chr. Andersen
Toldbodgade 23 - Ålborg - lf. 12 69 38
Alt i 1. kl. mejeriprodukter samt lækkert
brød og kager - Øl og sodavand
Bestilling på dessert-is modtages

B. P. SERVICE

v/Aa. Kristensen
Jyllandsgade 10 - Ålborg - Tlf. 13 48 56
Benzin - Olie - Vask - Smøring
1. kl. service udføres

Vi anbefaler . . .

SNACK-BAR

Hadsundvej 11A - Ålborg - Tlf. 12 89 77
CAFETERIA - PØLSEBAR

Køb kun det bedste - det gør vi!

Hasseris Slagterforretning

v/ Schiørring Madsen
Engvej 58 - Ålborg - Tlf. 13 05 07
1. kl. kød og flæsk samt
hjemmelavet pålæg

MEJERIUDSALGET

v/ Erik H. Lynger
Norgesgade 4 - Ålborg - Tlf. 12 57 20
Alt i 1. kl. mejeriprodukter - øl og
sodavand samt lækkert brød og kager
Best. på dessert-is modtages . . .

Vi handler hos

Slagtermester POUL PEDERSEN

Sjællandsgade 74 - Ålborg - Tlf. 12 15 03
1. kl. kød - flæsk samt hjemmel. pålæg
og salater. Prøv den fine medister

»SPÆKHØKEREN«

Sjællandsgade 20 - Ålborg
Telefon 12 86 03
Kød - flæsk - hjemmelavet pålæg
samt varme retter
Lækkert selskabssmørrebrød leveres
på bestilling

Lad vaske i . . .

Vaskeriet »DANNEBROG«

v/ Aage Olesen
Dannebrogsgade 47 - Ålborg
Tlf. 13 94 90
Våd vask - tør vask - rullevask
Vi henter og bringer over hele byen

FJORD-KIOSKEN

v/ Hugo Jensen
Kastetvej 116 - Ålborg - Tlf. 13 46 66
aviser - ugeblade - papirartikler
telegrammer - stort udvalg i
vine - spirituosa - tobaksvarer

Forkort rejsen med en
lommeroman fra . . .

Rutebilstationens Kiosk

J. F. Kennedys Plads - Ålborg
Tlf. 12 33 41
Aviser, uge- og månedsblade

Stedet for moderne hårpleje . . .

SALON LAILA

v/ Vibeke Blaaberg
Teglværksallé 1 - Ålborg
Tlf. 12 59 36
Alt i sidste nye frisurer

Vi handler med fordel i . . .

L K MARKED

Lindholmsvej 97 - Ålborg - Tlf. 12 53 10
Alt i 1. kl. kolonial - konserves
dybfrost - vine - spirituosa samt
tobaksvarer. 3% rabat på alle varer

Fodtøj for hele familien

KIKI-FODTØJ

v/ L. Christensen
Hadsundvej 12 - Ålborg - Tlf. 12 13 92

BRØDUDSALGET

v/ D. Hassenkam
Rosenlundsgade 14 - Ålborg
Stort udvalg i chokolade og konfekturer
samt lækkers brød og kager
Øl og sodavand - Tlf. 12 75 46

Rutebil nyt

Skanderborg bybus

Vognmanden, der hidtil har besørget kørselen med Skanderborg bybus, havde opsagt sin kontrakt til ophør fra 1. april. Byrådet henvendte sig derefter til DSB om at overtage bybus kørsel lige som man længe har haft det i Herning og Holbæk. DSB forlangte 285.000 kr. i etableringssum samt at byrådet skulle betale halvdelen af underskudet. Dette kunne byrådet ikke gå med til.

I stedet er der nu truffet den ordning, at samtlige de fra Skanderborg station afgående rutebiler, både DSB og de private, skal besørge bykørselen på deres ruter til og fra banegården. Det giver daglig 103 forbindelser mellem banegården og Mindet.

Rutebilkørslen på Bornholm

Som ventet blev det DSB, der fik koncession på den fremtidige rutetrafik på Bornholm, når jernbanen nedlægges den 1. oktober i år. De private vognmænd fik overdraget kørselen på ruten Hammeren—Svaneke—Dueodde. DSB kører de øvrige ruter.

Model-Jernbane

Dansk Model-Jernbane Klub

Vi får af og til breve og opringninger fra modelbanefolk, der beder os fortælle lidt om, hvad der sker inden for landets øvrige modelbaneverden. Når vi skal tale om landets øvrige modelbaneverden, er vi nødt til at nævne Dansk Model-Jernbane Klub (DMJK).

DMJK

Hvad er så DMJK, og hvad foretager denne klub sig?

Klubben er stiftet i 1938 under navnet Dansk Model-Jernbane Klub. I 1963, da klubben havde 25 års jubilæum, oprettede man en søster- og støtteforening. Den nye forening stod for indsamling af historisk materiale som regler, tegninger, fotos m.v. fra vore forskellige baner, hvorfor man kaldte denne for Jernbanehistorisk Selskab (JS).

Denne spaltning viste sig hurtigt at være upraktisk, hvorefter man sammenlagde begge klubber til »Jernbanehistorisk Selskab & Dansk Model-Jernbane Klub«, der i daglig tale blot benævnes JS.

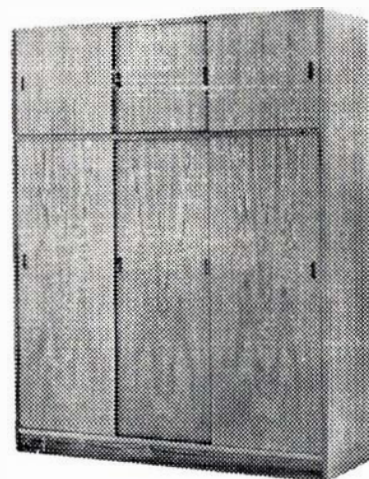
DMJK er altså identisk med JS og omvendt. Men aktive modelbyggere vil nu nok i mange år fremover stadig bruge betegnelsen DMJK, for det ligesom smager mere af modeljernbane.

DMJK, undskyld JS, har til formål at udbrede kendskabet til og interessen for jernbaner, sporveje — i virkelighed og i model. Dette formål søges fremmet ved afholdelse af foredrag, filmsaftener, særtogsture og ekskursioner til jernbaner og sporveje i ind- og udland.

Klubbens aktivitet strækker sig endvidere til

- 1) udlån fra bibliotek, som frit står til medlemmernes rådighed,
- 2) salg af tegninger fra tegningsarkivet,
- 3) salg af fotos fra fotoarkivet,
- 4) udsendelse af tidsskriftet SIGNAL-POSTEN.

GARDEROBESKABE

Lad os give Dem et tilbud på skabe til Deres villa eller lejlighed

**T. MOGENSEN
MØBELFABRIK**

Haraldsvej 16 - Randers
Tlf. (06) 42 06 14

Modelanlæg

Klubben har et modelanlæg i spor 0 (1:45) på Nørrebro station.

Her er *mødeaften* hver første søgne mandag i måneden, hvor man kører efter køreplan, og hvor medlemmerne udveksler erfaringer og oplevelser.

Hver søgne onsdag fra kl. 19.00 er der *byggeaften* i lokalet, hvor man bygger på sine modeller under eksperterens råd og vejledning.

Da klubbens sporareal er forsynet med en stump bane med 16,5 mm sporvidde, har man også mulighed for kørsel med HO-modeller eller O-smalspor-modeller.

Fredericia By's og Omegns
Spare- og Lånekasse

Vor leverandør er

„KÆRNEHUSET“

v. J. Kristensen

Havnegade 8 - VEJLE - telefon 6010

Vi fører alt i årstidens frugt grønt og
BLOMSTER

Aalborg

THULE KIOSKEN

v/ M. Johnsen
C. P. Hollbøls Plads 7 - Aalborg
Tlf. 13 95 85 - 16 07 90
Aviser - Dag- og ugeblade
Stort udvalg i telegrammer

Nørresundby

SHELL SERVICE

v/ automekaniker Gunnar Hansen
Thistedvej 119 - Nr. Sundby
Tlf. 13 77 07
benzin - olieskift - vask - smøring
stort udvalg i autotilbehør
autoreparationer udføres

Kør til ...

Bjarne Andersen's Autoværksted

Engvej 36 - Nørresundby - Tlf. 17 36 15
1. kl. autoreparationer udf. på alle
vogntyper til konkurrencedygtige priser

Nørresundby Kiosk

ved rutebilstationen - Tlf. (08) 17 31 22
Aviser, dag- og ugeblade
Stort udvalg i billigbøger

Brønderslev

Vor leverandør er

SØE'S BAGERI

Bredgade 5 - Brønderslev
Tlf. 82 05 00

Alt indenfor 1. kl. lækker brød og kager
Best. på fødselsdagskringle modtages
Søndag åben til kl. 14

Stedet for moderne hårpleje

SALON IVAN

Bredgade 37 - Brønderslev
Tlf. 82 12 05

1. kl. individuel behandling udføres

Hjørring

JØRGENS TÆPPER

Nørregade 2 - Hjørring - Tlf. 1509
Stort udvalg i gulvtæpper
samt moderne tæppebelægning
I de førende kvaliteter ...

Hjørring

Snak vin ...

snak kaffe ...

snak the med

PER ANDERSEN

Nørregade 2 - Hjørring - Tlf. 128
Alt i 1. kl. kolonial

Ligkister og ligsenge

Kørsel med egen ny ligbil

H. FLENSTED

Jernbanegade 10 - Hjørring
Tlf. 112

Ind til ...

CALTEX SERVICE

v/ Poul Erik Jensen
Østergade 25 - Hjørring - Tlf. 2577
1. kl. service udføres
Stort udvalg i autoudstyr

REKORD VASK

Skolegade 21 - Hjørring - Tlf. 2135
Vasker - tørrer - ruller
Tøjet hentes og bringes

Gør som den moderne kvinde - gå til ...

SALON LADY

v/ Kirsten Larsen
Skagensvej 73 - Hjørring - Tlf. 3331

Frederikshavn

»HJEMMEPRYD«

v/ A. & S. Nielsen

Danmarksgade 34 - Frederikshavn
Tlf. 42 10 59

Alt i montering udføres -
Forhandling af Rosenstands broderier

H. C.s KIOSK

v/ Egon Christensen
Asylgade 27 - Frederikshavn
Telefon 42 16 59
Aviser - dag- og ugeblade

Randers

URMAGER GERT RAVN

Nørregade 3 - Randers
Tlf. (06) 42 95 57
Stort udvalg i kvalitetsure...
Certina-forhandler
1. kl. reparationer udføres.

Randers

Vi får vasket hos ...

ULDALL's REKORD-VASK

Strømmen 10 - Randers - Tlf. 42 02 75
våd vask - tør vask - rullevask samt
skjortevaske
Vi henter og bringer overalt

Vi kører til ...

Terp Mølle

Auto- og Pladeværksted

Tlf. (42 26 77) Raasted 175
Alt mekaniker- og pladearbejde udføres
til favorable priser
Vognene hentes og bringes
iRng venligst og bestil tid

DAMESALONEN

v/ Bent Carlsen
V. Altanvej 39 - Randers - Tlf. 42 27 18
1. kl. moderne hårpleje

Lervangens Kødudsalg

v/ Hans Christensen (ny indeh.)
Lervangen 52 - Randers - Tlf. 42 67 48
1. kl. kød og flæsk samt hjemmel. pålæg
og salater

Damerne går til

DAMEFRISØRSALONEN

v/ Kirsten Bloch Andersen
Støvringgaardsvej 26 - Randers
Alt indenfor moderne hårpleje samt
sidste nye frisurer - Tlf. 43 10 82

Brdr. Nielsen's

Karosseri & Autolakering

Hvedevej 22 - Randers - Tlf. 43 12 28
Alt indenfor opretning, svejsning og
lakering udføres fagmæssigt
Tilbud og overslag gives

Ind til ...

SHELL SERVICE

Mariagervej 131 - Randers - Tlf. 43 10 35
Benzin -olie - Smøring - Autoudstyr
Fuldautomatisk vaskeanlæg, der vasker,
tørre og vokser Deres vogn på 8 min.

Det store udvalg i moderne
gardiner finder De hos ...

Randers Gardinmontering

Gudenåhus - Søndergade 4
Tlf. 42 82 53
Ring efter gardinbussen og se
prøverne hjemme

Sporet er klubbens, men modellerne er medlemmernes egne.

Alle er velkomne som gæster på én af førnævnte aftener, også Jernbane-Bladets læsere.

Biblioteket

Dette indeholder et væld af danske og udenlandske modelbaneblade, jernbanereglementer fra såvel DSB som fra vore privatbaner, driftsberetninger, køreplaner, jubilæums- og festskrifter, samlinger af avisudklip, samt en mængde litteratur omhandlende jernbaneforhold.

Tegningsarkivet

Arkivet rummer et repræsentativt udvalg af tegninger over danske jernbanekøretøjer gennem tiderne, også de nyeste.

Hver anden måned udsendes gennem bladet SIGNALPOSTEN tilbudsliste, der kan omfatte 15–30 tegninger. Mange er nedfotograferede til 1:45, men størrelsesforhold som 1:10, 1:20, 1:25, 1:40 og 1:50 forekommer også.

Prisen varierer fra 4–7 kr. pr. stk.

Fotoarkivet

Også fotoarkivets tilbudsliste udsendes gennem SIGNALPOSTEN. Klubbens fotos måler 9x14 cm, pris 1 kr. pr. stk.

Arkivets fotografisamling dækker hovedparten af de jernbanekøretøjer, DSB har haft i tidsrummet 1930–1965.

Endvidere har man en del fotos af stationsbygninger, færges, m. v.

Det fotografiske billedmateriale fra vore privatbaner er stort set fra samme periode, men knapt så komplet.

Signalposten

SIGNALPOSTEN udgives af JS, men er ikke af den grund et medlemsblad. Det er, skønt varetagede klubbens in-

teresser, et selvstændigt foretagende med selvstændig økonomi.

Alle kan abonnere på bladet, også ikke klubmedlemmer.

På grund af forskellige omstændigheder har bladet ligget stille et par år, men fra 1. januar 1968 er det som en fugl Phønix genopstået i ny og bedre skikkelse. Det udsendes med 6 numre pr. år; i januar, marts, maj, august, oktober og december.

Bladet er alsidigt, og hvert eneste nummer rummer ting af afgjort positiv værdi for modelbanemanden.

Lad os f. eks. nævne indholdet af nr. 2 (marts 1968):

Det sjællandske Jernbaneselskabs ældste loko.

Sikringsanlæg på modelbanen.

Nedlagte baner på Lolland.

Lokbenyttelsen i Jylland-Fyn 1862–92.

Rørdal cementfabrik.

Nyt fra foto- og tegningsarkiv.

50-år gamle banenyheder.

4-sidet tillæg til banemærkekatalog (noget for medlemmer af banemærkeklubben »Banefilatelisten«).

Redaktionære betragtninger og betragtninger vedrørende ombygning af industrimodeller.

Bladet er sagligt skrevet på en frisk måde, og man fremsender gerne prøvenumre ved henvendelse til redaktionen, hr. Ulf Holtrup, Dalbyvej 12, 2700 Brønshøj, under vedlæggelse af svarporto 50 øre.

Her må vi tilføje, at prøvenumrene er resteksemplarer fra tidligere årgange. Synes De, at prøvenumrene er gode, kan De trygt regne med, at årgang 1968 er bedre.

Årsabonnement (incl. moms) tegnes ved indbetaling af 25 kr. for alle 6 numre til giro 9 47 22, tidsskriftet SIGNALPOSTEN, Nørrebro station, 2200 København N.

(fortsættes)

J. B. DYRKILDE

- også Deres flamme

BRABRAND

Telefon (06) 26 04 00

Løgstør - Vejen - Odense - Næstved

Foto hobby

Redigering af smalfilm

Deres smalfilm bliver meget bedre, når De gør lidt af redigeringen. Når filmen kommer tilbage fra fremkaldersanstalten, og man kører den gennem smalfilmgiveren, er der sikkert afdelinger i filmen, der ikke er så vellykkede og derfor egentlig bør klippes ud. Der er sikkert også nogle scener, man gerne vil have byttet om på. Det kan man også sagtens gøre, når man har et splejseapparat og eventuelt også en viewer.

Splejsere

Der findes en række modeller i splejsere fra ca. 50 kr. og opefter. De kan deles op i to grupper: de til tapesplejsning og de hvor man svejser filmen sammen med filmkit.

I tapesplejseren skærer man filmenderne rene, og splejsningen foregår ganske enkelt ved et stykke perforeret selvklæbende tape, der anbringes over brudstedet. Princippet er godt og hurtigt, men det har alligevel ikke formået at vinde det helt store indpas.

Afdelinger overalt i landet, der udarbejder tilbud uden forbindelse.

DSB benytter DET DANSKE RENGØRINGS SELSKAB A/S overalt i landet til rengøring og vedligeholdelse af vaggoner, stationer, administrative områder m. m.

DET DANSKE RENGØRINGS SELSKAB A/S

„SVANEGARDEN“

Hovedkontor: Kollegievej 6 Charlottenlund

Fredericia

STRØG-CONDITORIET

Danmarksgade 16 - Fredericia
Tlf. 2 02 03

1. kl.s lækkert brød og kager ...
Besøg restaurationen på 1. sal
Små varme retter og smørrebrød

VEEDOL Selv-Service

Egeskovvej 145 - Fredericia
Telefon 2 45 50

Overdækkede selv-vaskepladser
Olieskift klarer De selv på 5 minutter
Alt i autotilbehør - Åben 7-21

Vi handler hos

Bagermester Villy Secher

Luthersvej 14 - Tlf. 2 14 21

1. kl. lækkert brød og kager
Bestilling på fødselsdagskringle

Voldens Møbellager

v/ Sv. Aa. Nielsen

Prinsensgade 2 - Fredericia - Tlf. 2 10 89

Kvalitetsmøbler til rimelige priser
Stort udvalg i gulvtæpper
Vi sælger gerne på konto
1. kl. ompolstring udføres

Deres baby- og børnebeklædning
køber De bedst og billigst i

»TRICO«

Nørrebrogade 38 - Fredericia
Tlf. 2 19 31

De vil hos os finde mange gavel'øer

Vi handler i . . .

Fynsgades Brøudsalg

v/ Dagny Nielsen

Fynsgade 20 b - Fredericia - Tlf. 2 08 99

1. kl. lækkert brød og kager
stort udvalg i chokolade og konfektur
bestilling på is modtages

Vi handler i . . .

ISMEJERIET

Vesterbrogade - Fredericia - Tlf. 2 10 35
Alt i 1. kl. mejeriprodukter

BAGERIET

Prinsensgade 54 - Fredericia
Telefon 2 09 70

1. kl.s lækkert brød og kager
Spec.: Ekstrafin fødselsdagskringle
ÅBEN SØNDAG

Følg Gulf-strømmen til

GULF SERVICE

v/ K. Erik Møller Jensen

Vejlevej - Fredericia - Tlf. 2 55 25
Benzin - Olie - Vask - Smøring
Autoudstyr - Quick-service udføres
NB. Vi har autogas . . .

Vor leverandør er

TV HUSET

Vasegården - Fredericia - Tlf. 2 44 68

Stort udvalg i de førende mærker
indenfor **radio - TV - båndoptagere**
samt hårde hvidevarer . . .

Ind til . . .

VEEDOL SERVICE

v/ Ib Rohde

Vejlevej - Fredericia - Tlf. 2 46 70
Benzin - Olie - Vask - Smøring -
Dækservice
Stort udvalg i autotilbehør

- ind til

THYLGÅRD

- Stedet for godt hør- og drengetøj
Gothersgade 17 - Fredericia
Tlf. 2 00 45 - 2 06 45

Vær moderigtig klædt i tøj fra

Jyllandsgade 65 - Fredericia

Stort udvalg i **kjoler - bluser** samt
nederdele fra de førende huse.

Vi fører Dior-strømpen - Tlf. 2 04 37

Ny indehaver af . . .

KAGEBODEN

Prangervej 72 - Fredericia - Tlf. 2 01 34

Altid 1. kl. bagværk - Lækkert brød og
kager - Best. på dessert-is modtages

Malerfa. P. JENSEN & SØN

Norgesgade 14 - Fredericia - Tlf. 2 46 26
Udfører arbejde for D. S. B.

LUCULLUS SMØRREBRØD

Vesterbrogade 24 - Fredericia
Lækkert smørrebrød
Selskabssmørrebrød - Anretninger
Vi bringer overalt - Tlf. 2 25 64

Solgaardens Spar-kolonial

v/ A. J. Nielsen

Kongensgade 57 - Fredericia
Telefon 2 25 85

Det store udvalg i **Kolonial - konserves
vine - spirituosa** samt **tobaksvarer**
spec.: **Christgaus kaffe**

Damerne går til . . .

RENA SALONEN

Havepladsvej 148 - Fredericia

Telefon 2 47 70

1. kl. moderne hårpleje
samt sidste nye frisurer

Kitteludlejning - Gulvtæpper renses
ring til . . .

NYGÅRDS VASKERI

v/ T. Christensen

Dalegade 64 - Fredericia - Tlf. 2 06 10

Vi handler hos . . .

Slagtermester V. Christensen

Havepladsvej 14 - Tlf. 2 21 08

Falkevej 22 - Tlf. 2 12 60 - Fredericia

Altid 1. kl. kød - flæsk og
hjemmelavet pålæg

Søndermarkens Cykleforretning

Carit Etlarsvej 21 - Fredericia

Tlf. 2 09 12

Stort udvalg i **cykler og knallerter**

1. kl. reparationer udføres
Midtjysk specialsliberi af skøjter,
knive, slåmaskiner, kødmaskiner m. m.

Fredericia Autogummi og

Batterilager

v/ E. Jepsen

Hj. af Vestre Ringvej og Jagtvej
Alle fabrikater og typer af nye dæk
på lager. slidbaner pålægges. Tlf. 2 30 52

Hovedparten af splejsninger foregår stadig på den gamle facon med en splejser og filmkit. Smalfilmen anbringes i splejseren, hvor de to ender bliver skåret rene. Ved hjælp af en skrabe-kniv, eller fil fjernes hindsiden, dvs. emulsionen, fra den ene films ende. Filmkit påsmøres den skrabe filmen-de, og den anden filmende lægges på. Så skal man blot vente nogle sekunder, til filmkittet binder.

Vil man gøre rigtig meget ud af film-redigeringen, skal man anskaffe en viewer til ca. 150 kr. eller mere. Det er et redigeringsapparat med to filmspo-ler til at køre filmen frem og tilbage på samt en lille billedskærm til at be-tragte filmen på.

Her kan man standse op og kigge nærmere på hvert enkelt billede. Der er en markeringsanordning, så man bag-efter kan se, hvor filmen skal skæres over i splejseapparatet.

Hvordan skal man så redigere filmen?

Ja, det afhænger naturligvis af, hvad man har filmet, og hvad man ønsker af sin film. Er det en familiefilm, bør man nok i store træk planlægge, hvad den skal handle om, og i hvilken rækkefølge man vil tage billederne eller scenerne. De behøver dog ikke at komme lige efter hinanden. Det ordner vi bagefter ved redigeringen. Man kan altså lave en såkaldt drejebog.

Man kan vise familiens dag fra morgen til aften, og så kan mor eller far skiftes til at tage scenerne. Man kan optage en fødselsdag, konfirmation eller bryllup, hvor man starter med forberedelserne og skildrer slagets gang dagen igennem. Men husk ikke at gøre scenerne for længe. Kortere scener med nærbilleder, siger meget mere end lange oversigtsscener.

Hvor lange scener skal man så tage?

En afstandsoptagelse af stedet, hvor handlingen foregår, må godt vare 10–12 sekunder. Rykker vi nærmere på, så personerne er i legemsstørrelse, og kun lidt af omgivelserne er med, er optagel-sestiden 8–10 sekunder. En person i

brystbilledstørrelse kræver som regel kun 6–8 sekunder, og en næroptagelse 2–5 sekunder. Er man helt nede på en afstand under en halv meter og laver en detaljeforstørrelse må man køre i 2–4 sekunder.

Et godt råd

De skal ikke være bange for at være hård med redigerkniven, når De vil have en film ud af det, som også andre end De selv skal have glæde af at se på. Rystede og uskarpe billeder irriterer tilskuerne, og de bør kasseres med hård hånd. Ud til højre ... Andre fra-klippede filmstumper kan eventuelt samles på en filmspole for sig selv til et arkiv.

Kig engang Deres gamle film efter når De har lyst, der er sikkert nok nogle, der kunne trænge til en kritisk gennemgang.

Når De redigerer film, kan De have mange filmender liggende til sammen-splejsning, og der kan nemt blive et værre roderi. Det kan nemt gøres til et ordnet foretagende.

De skal købe nogle plastikklemmer og gøre en række af disse fast til en træliste. De nummererer klemmerne fortløbende, og kan nu nemt sætte film-enderne fast i klemmerne i den orden De ønsker dem splejset sammen.

Tekstning

I biograferne begynder filmen med en tekst, hvor titel, personer m. m. kan læses. Det kan de også starte med i Deres smalfilmproduktion. Et helt sæt bogstaver til tekstning kan man hos fotohandleren få for ca. 6 kr., hvis man da ikke foretrækker de praktiske magnetbogstaver, som kommer op på 60 kr. Men man kan også selv tegne sine tekster, der så får et personligt præg.

Der kan købes en særlig holder til filmoptageren, således at man nemt kan tekste sine film. Disse kan være mere eller mindre udstyret med ting og sager alt efter hvad man vil ofre. Der findes holdere med lysarmaturer eller en ganske enkelt trådholder.

Er optageren udstyret med tio nærop-

tagelser, kræves ikke flere investeringer. Har den fast afstandsindstilling eller kan man ikke komme tæt nok på til tekstning, er man nødt til at købe forsatslinse til næroptagelse. Denne linse sættes blot foran optikken. Når man filmer tekster, skal man optage i så lang tid, at man i ro og mag har tid til at læse teksten. Og man skal bestemt ikke stoppe unødvendige tekster i sine film. Så kommer det meget nemt til at ligne gamle dages stumfilm.

En nem måde at tekste på, er f. eks. at filme et gadeskilt og lignende ting. De kan måske feriere i en by. Så kan De jo tage en stumfilm af jernbanestationens navn.

Knud Sidal.

Vi går til . . .

Frode Kristiansen's Eftf.

Bredgade 28 - Brønderslev
Tlf. 82 07 70

Børnefoto - Portrætfoto - Studiefoto
Stort udvalg i fotoudstyr samt tilbehør

De Skulle Bruge

KAMERA OG FILM

DA FÅR

De Smukke Billeder

RESTAURANT BALKONEN

v/ Erik Minor

Jernbanestationen

Nykøbing Falster

Feriefilm - fotoudstyr og Deres nye kamera

køber De med fordel og sagkyndig service hos

Foto Special - Vimmelskaftet 47

— midt i Københavns hyggelige gågade

Vejle

Lad vaske I . . .

REKORD VASK

v/ Robert Dalsgaard
Havnegade 9 - Vejle - Tlf. 82 19 10
Våd vask - Tør vask - Rullevask

MØLHOLMS ISMEJERI

v/ Lis Kjær
Møhlholmsvej 2 - Vejle - Tlf. 82 13 47
Alt I 1. kl. mejeriprodukter samt
lækkert brød og kager
Bestilling på dessertis modtages

Det store udvalg i kvalitetsmøbler
og tæpper

MØBELHUSET

Jens Søndergaard
Vedelsgade 107 - Vejle - Tlf. 82 09 35
Møbler I 2 etager . . .

VARDEVEJS VASK & RENS WASCATOR

Vardevej 54 - Vejle - Tlf. 82 55 45
Våd vask - Tør vask - Rullevask
Dåbskjoler udlejes
Vi henter og bringer over hele byen

Ring efter Gardinbussen fra

HARBOE GARDINER

Søndergade 14 - Vejle - Tlf. 82 33 02
Det store udvalg i moderne gardiner
Vi tager mål, syr og monterer for Dem

HAVNENS TOBAKSHUS

v/ Bent Andersen
Havnegade 37 - Vejle - Tlf. 82 40 96
Det store udvalg i tobakker - cigarer -
vine - spirituosa samt rygeartikler

SLAGTERFORRETNINGEN

v/ Karen Rasmussen
Vardevej 40 - Vejle - Tlf. 82 76 41
1. kl. kød, flæsk samt hjml. pålæg
og salater.
NB. Selskabssmørrebrød lev. på best.

FOTO-CENTRALEN

Rønvijs Eftf. ved H. C. Laursen
Kirkegade 15 - Vejle - Tlf. 82 16 16
Alle artikler for foto
Udlejning af fremvisningsapparater
for smalfilm og lysbilleder

VAGN NIELSEN

Grønnegade 40 - „Vissinghus“ - Vejle
Vort speciale: Slibning og reparation
af plæneklippere og husholdn.rekvisitter
udv. i cykler - plæneklippere - havered-
skaber samt jagt- og skydevåben

Bogbinderi - så

JØRG. P. BOESEN'S EFTF.

v/ Ejner Thomsen
Grønnegade 43 - Vejle - Tlf. 82 09 95

GULF SERVICE

v/ John Bak
Kolding Landev. 22 - Vejle - Tlf. 82 16 70
Benzin - Olie - Vask - Smøring
Autoudstyr - Quick-service
med de nyeste apparaturer

Horsens

Hallo - hallo - mangler De brød til
kaffen? - Så prøv at smage vort lækre
brød. De vil sikkert synes om det - og
sige det er kræss.

BRØDUDSALGET

v/ Gunnar Jacobsen
Emil Müllersgade 22 - Horsens
Tlf. 62 23 93 - Åbent til kl. 21

Caltex Service

v/ Erling Hansen
Spedalsø - Horsens - Tlf. 62 82 57
Benzin - Olie - Vask - Smøring samt
Quick-service udføres
Stors udvalg i autotilbehør

KØBMAND BRØNDUM

Vesterbade 58 - Horsens - Tlf. 62 50 45
Stort udvalg i kolonial - konserves -
vine - spirituosa samt tobaksvarer
EXTRAFFIN KAFFE

Horsens

Vi handler i

RUTEBILSTATIONENS

Chokolade- og Bladkiosk

Gl. Jernbanegade 5 - Horsens
Stort udvalg i chokolade - konfekturer
uge-, månedsblade samt lommeromaner

Stedet for moderne hårpleje . . .

SALON VIVI

v/ Jette Lilian Jensen
Smedegade 85 - Horsens - Tlf. 62 40 39
lad os pleje og passe Deres hår -
hvis Deres hår ikke passer Dem

Kolding

WINKEL JENSEN

Østergade 11 - Kolding - Tlf. 2 12 08
Det store udvalg i trikotage

Undgå ærgrelser med Deres hår - gå til

KRISTINESMINDE

FRISØRSALON

Lykkegårdsvej 47-49 - Kolding
Stedet for hårfin behandling
Tlf. 2 86 50

Esbjerg

KØBMAND HARBOE

Skolegade 1 - Esbjerg - Tlf. 2 11 49
Alt i 1. kl. kolonial - konserves
vine - spirituosa samt tobaksvarer
Prøv vor fine kaffe

Varde

Vi handler i . . .

ISMEJERIET

v/ Else Kristiansen
Jernbanegade 4 - Varde - Tlf. 2 13 16
1. kl. mejeriprodukter - Lækkert brød
og kager - Øl og vand

Sønderjylland

Gælder det cykler og knallerter

JAKOB Christiansen

Salg og service
Carstengsgade 1 - Tønder

Filateli-nyt

God idé

Spejderne i Ebeltoft havde fået den gode ide at sælge »sidstedags kuverter« i forbindelse med Ebeltoftbanens kørsel den sidste dag d. 31. marts. Formodt kr. 1,60 kunne man få tilsendt et sidstedags stemplet brev påsat et af banens gamle *banemærker*. Der solgtes 2000 stk. kuverter.

Nedlagte postekspeditioner

Pederstrup henhører fremtidig under 5750 Ringe. Hindbjerg, Hinge og Sjørslev på Kellerupbanen har fået postadresse 8620 Kellerup. Skægkær har nu postadresse 8600 Silkeborg. Hyllested er henlagt under 8400 Ebeltoft.

Fra klubberne

Handest-Mariager

Veteranbanen Handest-Mariager, der skal drives af DKJs nordjydske afdeling, er efter at forsikringsselskabet Lloyd i London har forsikret veteranjernbanen på denne strækning efter dansk jernbanelovgivnings erstatningsregler for skader indtil 2½ mill. kr.

Det er meningen, at der i sommerhalvåret skal køres 3 dobbeltture på søndage samt særtog efter bestilling. Også her gennemløber den 16 km lange strækning nogle af landets skønneste egne.

Postekspeditør fru Weilgaard, Handest station, glæder sig til at sende de rejsende afsted med veterantoget, og hun har lovet, at det ikke skal mangle på æbleskiver til passagererne.

Udflugterne

DJK havde på udflugten med HBSJ og SKRJ den 17. marts 140 deltagere. Kolding Lokomotivklub havde på turen på TKVJ den 24. marts 200 deltagere.

Til foreningsfester og møder

Serapionsordens selskabslokaler

v/ Harry Nielsen

Smukke nyrestaurerede lokaler
1. classes betjening

Jomfru Anegade 3 - Ålborg - Tlf. (08) 13 20 80

Personalia

75 års fødselsdag

H. E. Rybro

Onsdag den 22. maj fylder bladets *eveigunge* »gamle redakteur«, H. E. Rybro, 75 år. »Et skarpt hjørne« kaldes denne dag af mange. »En dag som alle andre«, siger Rybro, der ikke ønsker nogen særlig festivitas i »dagens anledning«. Rybro har nu i 24 år redigeret og ledet Jernbane-Bladet, og selv på fødselsdagen vil nogle timer blive helliget dette hans hjertebarn. At han gennem årene har klareret dette ansvarsfulde og tidkrævende hverv godt, vidner de mange hilsner, der tilgår ham ved årsskiftet, på.

Men for os, der kender mennesket Rybro, kender den »gamle redakteur«, som ven og vejleder på livets krogede veje, skal der lyde et hørligt TAK, fordi der altid har været tid til at beskæftige sig med problemer, der ikke vedrørte bladet. Rybros motto: »Hver dag er en festdag« har givet mange et lysere syn på tilværelsen, og har virket inspirerende når alting så gråt og håbløst ud.

Fra alle os, der gennem årene har høstet viden — glæde og trøst hos Rybro, skal der lyde et jævnt og velment: »TAK FOR DIN MADE AT VÆRE PÅ!« Og hjertelig til lykke med 75-årsdagen.

25 års jubilæum ved DSB

Togfører S. V. Jonvald

Onsdag den 22. maj bliver en dobbelt festdag ved Jernbane-Bladet, idet bladets redaktionssekretær og annoncechef gennem mange år, togfører Villy Jonvald, Kh, fejrer 25 års jubilæum ved DSB denne dag. Blandt kolleger er jubilaren kendt som en mand, der altid med største interesse varetager sin gerning ved togtjenesten ikke alene til gavn for DSB, men han er også altid parat når det gælder kollegernes interesser i organisationsarbejdet.

Når det gælder repræsentation af jernbanestanden såvel i ind- som i udland, har Jonvald gentagne gange været udset til at repræsentere den danske jernbanestand.

Vi ønsker jubilaren hjertelig til lykke, og tak for godt samarbejde i de forløbne 25 år i håb om, at såvel DSB som Jernbane-Bladet må få gavn og glæde af jubilarens fortsatte virke og initiativ i fortsat godt samarbejde endnu mange år frem i tiden.

— bro

Ålborg

Overtrafikkontrollør O. Westergaard Hansen, Ålborg, er udnævnt til stationsforstander samme sted, hvor stf. F. V. Nielsen har søgt afsked på grund af alder (70 år).

NORDBYENS LISTEFABRIK OG TØMRERVÆRKSTED

v/ tømrermester Jørgen Matthlasen

Rugvej 5 - Randers - Telefon 42 47 17

Alt tømrer- og snedkerarbejde samt

1. kl. reparationer udføres

Tilbud og overslag uden forbindelse

Struer

NØRGAARD'S BØRNEKONFEKTION

Østergade 31 - Struer - Tlf. 85 19 90
Det store udvalg i børnekonfektion samt
babyudstyr til de rigtige priser

Ind til

GULDBERG'S EFTF.

det betaler sig
Østergade 18 - Struer - Tlf. 5 10 55
Stort udvalg i herrekonfektion
og linge i de førende kvaliteter

ASGER NIELSEN

L. Søndergaards Eftf.
Ure - Optik - Guld - Sølv
Østergade 8 - Struer - Tlf. 5 02 70

Naturligvis . . .

CALTEX SERVICE

v/ mekaniker Johs. Jensen
Hjermvej - Gimsing pr. Struer
vask - polering - batteriservice -
tændrørskontrol - hjulafbalancering -
motoreftersyn - alt i autotilbehør
Tlf. 85 17 57

M. MADSEN's Parfumeri

Østergade 32 - Struer - Tlf. 5 02 83
Toilet- og parfumeartikler
Elizabeth Arden forhandler

S. LØGSTRUP CHRISTENSEN

Glarmester - Kunsthandel
Søndergade 5 - Struer - Tlf. 5 10 72
Alt glarmesterarbejde udføres

Vi handler i

TOBAKSFORRETNINGEN

v/ Alfred Gerholt
Vestergade 31 - Struer - Tlf. 5 13 50
Stort udvalg i cigarer - tobakker -
vine - spirituosa samt rygeartikler

Holstebro

Vi kører til

AUTOVÆRKSTEDET

v/ E. F. Christiansen
Sønder allé 2 - Holstebro - Tlf. 42 47 41
Alt i reparation på person- og varevogne
udføres med fagmæssig garanti . . .
Saab-specialist

Holstebro

BENT PEDERSEN

Nøhr's Eftf.
Allégade 5 - Holstebro - Tlf. 2 06 09
Alt i 1. kl. kolonial - konserves - vine -
spirituosa samt tobaksvarer
Extrafin kaffe

SKOVGAARDENS SLAGTERFORRETNING

v/ Bent Dahl
Herningvej - Holstebro - Tlf. 42 47 20
Alt i 1. kl. kød - flæsk - samt hjemme-
lavet pålæg.

Vi handler med fordel hos . . .

DAMGAARDS KOLONIAL

Lemvigvej 24 - Holstebro - Tlf. 42 03 37
1. kl.s kolonial - konserves - vine
spirituosa samt tobaksvarer
EKSTRAFIN KAFFE

Vi kører til . . .

OVES DÆK-SERVICE

Provst Kyndesvej 10 - Holstebro
Tlf. 42 37 93
Nye kvalitetsdæk 20 pct. under normal
pris. Montering kun kr. 5,- pr. stk.

Vi kører med . . .

SVEND ERIK's BILER

Tlf. 42 28 00 - Holstebro
svarer dag og nat

Skjern

SKJERN CYKLELAGER

Cykler - Cykeldele
Auto-cykler
Tværgade 2 - Skjern - Tlf. 5 11 33

Skive

Slap af i . . .

DENNY BAR

Brårupgade 4 - Skive - Tlf. 747
Frisklavet kaffe - Hot dogs - Pølser -
Sodavand - Is - Konfekturer

Skive

Følg gulfstrømmen til . . .

GULF SERVICE

Sdr. Boulevard - Skive - tlf. 2594
Benzin - Olie - Vask - Smøring
Quick-service udføres
Stort udvalg i autotilbehør

WIENERBAGERIET

v/ Elo Strøm Nielsen
Posthustorvet 10 - Tlf. 710
Brårupvej 123 - Tlf. 854 - Skive
1. kl. lækker og velsmagende brød
Best. på fødselsdagskringle modtages

Vor leverandør er . . .

FÆRKS MØBLER

Landboernes Møbellager
Ø. Torv 6 - Skive - Telefon 139
Moderne møbler for nutidshjem . . .

Vi handler i

EGERIS KIOSK

v/ A. Kirk
Butikstorvet - Skive - Tlf. 2762
Aviser - Uge- og månedsblade
Stort udvalg i billigbøger

Benzin - Olie - Vask - Smøring - så

SHELL SERVICE

v/ Jørn Balle
Holstebrovej 9 - Skive - Tlf. 3010
Quick-service udføres fagmæssigt

Randers

Hadsundvejens BLOMSTERGARTNERI

Hadsundvej 75 - Randers
Alt i årstidens blomster
Dekorationer - Kranse - Frø
Tlf. 2 51 41

STENVAD kager

— det store navn i SMÅkager

Gør Deres indkøb hos
vore annoncører

Dødsfald

Baneformand L. Nielsen, fh. OMB Vil-
lestofte, 89 år.
Stationsforstander H. Krøll-Larsen, Ny-
borg-Syd 1916-47, 87 år.
Togfører G. A. P. Schmidt, fh. Kbhvn.
H, 78 år.
Stationsforstander G. K. Gregersen,
Fjerritslev 1944-56, 76 år.
Pakhusformand Vald. Hansen, fh. Fre-
deriksberg, 72 år.
Togfører P. H. Andersen, fh. Kbhvn. H,
71 år.
Stationsforstander S. K. Jensen, Thi-
sted 1957-65, 70 år.
Vognopsynsmand N. O. Jensen, Kbhvn.
H, 43 år.
Overportør D. E. Madsen, Køge, 42 år.
Pakhusformand H. Andersen, Nykø-
bing Fl, 38 år.
Portør H. C. Andsager, Padborg, 37 år.

Boghjørnet

Nyheder fra SPEKTRUM

Santa Vittorias Hemmelighed
Forlaget SPEKTRUM

»Santa Vittorias Hemmelighed« blev en strålende succes, da den udkom i sit hjemland. Den holdt sig som nr. 1 på bestsellerlisterne i omtrent et år og er i øjeblikket under oversættelse i 14 lande. Filmrettighederne er solgt til Stanley Kramer.

Robert Crichtons roman er en stor fortællers genskabelse af et samfund, hvis liv i et og alt hviler på traditioner. I århundreder har den lille italienske bjergby Santa Vittoria passet sig selv, dyrket sine vinmarker og fremstillet sin vin. Santa Vittoria kommer fra asken i ilden ved Il Duces død. Den lille by befries fra fascismens åg, men besættes af tyskerne, som forlanger selve dens hjerteblod, den ædle vin, udleveret. Da samles befolkningen på tværs af alle skranker i en modstandskamp, der sætter italiensk humor, underfundighed og dyb menneskelig visdom op imod teutonisk barskhed og militær stivnakkethed. Det geniale gemmedet for en million flasker bliver Santa Vittorias hemmelighed.

Krigen og besættelsen er i denne bog rammen om en munter, selvironisk og sprudlende humoristisk skildring af, hvordan mennesker handler og helte

opstår i kritiske og dødsensfarlige situationer — og hvordan de ikke glemmer at elske, selv om hele deres lille verden er ved at gå under.

Rauch, Dampf und Pulverschnee.
168 sider, ill. Orell Füssli Verlag,
Nüschelerstrasse 22, Zürich.
Ca. kr. 50,00.

I virkeligheden kender vi slet ikke en rigtig sneplov i Danmark. De små apparater på fire hjul, der bliver spændt foran et lokomotiv i Danmark, er jo ganske effektløse under et blot nogenlunde kraftigt snefald, med mindre man også betragter det som en effekt at maskine og plov uhjælpeligt stikker i snebunkerne.

Næh, kom til Amerika, min ven, så skal du se snepløve ... eller Schweiz, for der kan man også. Store rotationspløve med indbygget damploko, pløve, som effektivt borer sig ind i og — hvad der ikke er mindre væsentligt — ud af selv de største snebunker. Med damploko på retur er det naturligvis også ved at være slut med disse imponerende snemastodenter, og derfor får bogen et dobbelt sigte og dobbelt værdi for jernbanehistorikeren.

Britain's Railways in world War 1.
224 sider, ill. George Allen & Un-
win, 40 Museum Street, London
WC 1. Ca. kr. 38,00.

Et af de væsentligste transportmidler under 1. verdenskrig var jernbanen, sådan som jernbaner altid under krigsforhold viser sig som den ideelle landjordstransportør, bl. a. på grund af den hurtighed og smidighed, hvormed store, tunge, omfangsrige genstande flyttes fra sted til sted med et minimum af mandskabs- og brændstofforbrug. Denne bog er historien om de privat-ejede engelske baner, som blev midlertidigt nationaliserede i krigsøjemed, og som ydede en jætteinindsats, som enhver jernbanemand i dag kan være stolt over. Og historien, der jo er engelsk, kan i og for sig gælde for alle jernbaner og alle jernbanemænd i alle lande.

Alte Lokomotiven. Reproduktioner.
Redactor Verlag GmbH, Höllberg-
strasse 35, D 6 Frankfurt am Main
50. Ca. kr. 45,00.

I denne kunstnappe findes otte reproduktioner i farver i formatet 40x31 cm af gamle loko. Det er reproduktioner fra originaltegninger af Udo Herminghaus. Billederne er velegnede for indramning og ophæng i såvel en stue som et hobbyrum. Jeg vil næsten sige,

at i det mindste ét billede bør finde vej til en moderne stue side om side med skibs- og veteranbil-reproduktioner.

London's Underground. 142 sider,
ill. Ian Allan, Terminal House,
Shepperton, Middlesex. Ca. kr. 28,00

Vidste De, at man allerede i 1860'erne var i fuld gang med udgravninger til Londons undergrundsbaner? Det var man, og atter finder vi et punkt, hvor englænderne har været foregangsmænd på jernbaneområdet. Ikke så sært, at England er blevet til jernbanernes egentlige fædreland. Her fortælles historien fra dengang indvielse af en ny strækning foregik med diverse honorationer anbragt i åbne godsvogne til i dag, hvor indvielsen af en ny strækning eller ombygning af en gammel knapt kalder på nogen indvielsesceremoni. Det er en interessant historie, og den er ledsaget af et fortræffeligt billedmateriale.

Die pfälzischen Eisenbahnen. 288
sider, ill. Pfälzischen Gesellschaft
zur Förderung der Wissenschaft,
Speyr am Rhein.

Alene omslaget, en gammel køreplan for sommertrafikken i 1852 er en oplevelse. Og bogens indre, hvor jernbanerne i Rheinland-Pfalz omtales, svarer helt til denne forside. Banernes historie, deres vogne, deres lokomotiv, deres sikkerhedstjeneste, deres signaler, deres funktionærer, alt er med ægte tysk grundighed taget med i denne næsten videnskabeligt tilrettelagte bog.

Meget af billedmaterialet er efter gamle tegninger, altså illustrationer, som vi normalt ikke har adgang til via fotografier, og dette gør bogen ekstra værdifuld.

Eisenbahn mit Herz. 64 sider, ill.
Redactor Verlag, Höllbergstrasse
35, D 6 Frankfurt am Main 50.

En samling vittighedstegninger fra det meste af Europa, alle med motiv fra jernbaneverdenen, og de giver anledning til et sundt smil i hverdagen. Tegningerne kommer bl. a. fra Norge, Tyskland, England og Frankrig, og de er således repræsentative for den europæiske jernbanehumor.

jas.

LIND HANSEN
KULTORVET 14 · C. 6288
LEVERANDØR AF CLICHEER
OG BILLEMATERIALE
TIL DE MEST BETYDENDE
DAG- OG UGEBLADE I KØ-
BENHAVN OG PROVINSEN

BAGSIDEN

Bladet der flammer - hvor andre gløder

MARTS (EDB)

— 12. På et møde i Odder foreslog en taler, at man skulle gøre pastor Krogger, Tjæreborg, til genraldirektør for DSB — han ville ikke alene skabe en bedre køreplan, men også et betydeligt overskud. Ak ja, ved DSB er det indenrigs trafik det gælder, og det beskæftiger Tjæreborg-præsten sig ikke med.

— 16. Ved en søsætning af en nybygning på Lindø værft ved Odense, råbte værftets arbejdere: »Vi vil ha' kilde-skat!« i stedet for de traditionelle hurra råb.

Nu skær den —

I anledning af fabrikken Ginge-Raavads 50 års jubilæum den 22. marts i år, udtalte kapelmester Harald Mortensen i en samtale med fabrikken om dens kendingsmelodi: Nu skær den, nu skær den, bl. a.:

— Ak nej — tiderne er blevet anderledes — undtagen med hensyn til skæget, det gror stadigvæk.

— Men hvad med Gingebladet?

— Nåh, de unge mennesker af i dag har da vist bedre anvendelse for en Ginge-græsslåmaskine!

Sneglehyl på Odense G

Fyns Konservesfabrik i Odense har gennem flere år haft en betydelig eksport af vinbjergsnegle i glas til alverdens lande. Sneglene kommer fra en række sneglefarme rundt om i landet via et firma i København, der har specialiseret sig i snegle.

Friske vinbjergsnegle betales i store portioner med 2½–3 kr. pr. kg, og ankommer gerne til Odense i hele vognladninger. Da der en gang i forrige års sommer kom en sådan leverance til Odense sent lørdag eftermiddag måtte man lade sneglene, der var pakket i kasser, blive i vognen natten over. Sneglene ligefrem skreg så det kunne Ud på natten blev der slået alarm, fordi høres vidt omkring. Stationen ringede afsenderen op, men denne kunne straks berolige og trøste stationens personale.

— Når der er omslag i vejret bevæger sneglene sig ud og ind i deres selvejerhuse. Derved klemmes der langs randene små portioner luft sammen. Når denne luft igen slippes ud, gr' det et

næppe hørligt pift, som imidlertid vokser til et »skrig«, når flere hundrede tusinde snegle pifter samtidig.

Denne forklaring beroligede personalet på stationen, så meget mere, som vejret, der hidtil havde været smukt, ved daggry slog over i styrtregn!

Angående checks

Enhver bankrøver kan oprette en checkkonto. Bankvæsenets tillid ophører først, når man skal have en check udbetalt!

En optaget mand

— Min mand har så meget at bestille, at jeg næsten kun ser ham en time om dagen.

— Stakkels du.

— Nå hvad, en time går jo hurtigt!

Lystfisker-moral

— Har du fanget mange laks i år?

— Tjah! — Alt i alt 99 stykker — alle store!

— Hvorfor i alverden siger du så ikke 100?

— Nej, da! — Jeg vil dog ikke lyve for en laks skyld!

Den burde han have undgået

— Sikken en fart du har på — hvor brænder det?

— Det kan rage dig en fjer, for det er med garanti ikke dig, der er fut i!

Men det var der ingen, der vidste

— Joh, den sande store kunstner er ydmyg og beskedn, selv om han overøses med kulturfondens hæderslegater!

— I sandhed, der forekommer virkelig øjeblikke, hvor jeg alvorligt tvivler på, og ikke er langt fra at benægte, at jeg nu også er landets største kulturpersonlighed — siden Grundtvig!

Tvivlsom investering

— Nå — hvad har din kompagnon så stukket i forretningen?

— Foreløbig kun sin næse!

Rart at vide!

— Fru Hansen går og praler med, at hun har fået sin pels for 500 kr.!

— Nå, ja, dengang!

— Ha, ha, en oldsang — altså!

Goddaw — økseskaft!

— Den gamle er i Paris for at se på en Picasso til 50.000 stærke!

— Avsa — formentlig en af de franske sportsmodeller, der stryger 200 km uden at nyse!

Man følger med tiden

En hvid mand var på besøg i en indianerlejr, hvor han kom i snak med en af de gamle indianere:

— Hvad er dit navn?

— Jeg hedder Sorte Ørn og min søn hedder Stormfuglen.

— Har du nogen børnebørn?

— Jo, jeg har to drenge.

— Hvad hedder så de?

— De hedder DC 7 og DC 8!

Psykedelic

— Undskyld, frue! Et par friske blomster til søndagen?

— Ja, måske! — Men hvor kan De vide, jeg er frue?

— Det kan der da ikke være nogen tvivl om — De ser jo slet ikke separeret ud!

Mens tid er ...

— Det er dog for skrap — kysser du den nye husassistent allerede den første dag, hun er her?

— Tjah! — Hvor længe har vi hende — ellers?

Fastina lente

— Har mester hørt, at den nye lærling forleden faldt ned fra 3. stillads med kalkbalje og det hele?

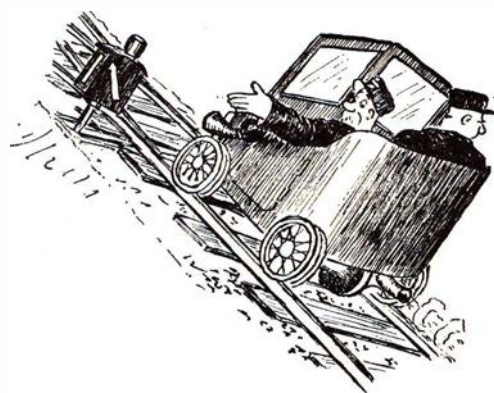
— Slog han sig?

— Nej, han faldt forholdsvis langsomt!

— Det kan ligne ham!

— og så var der

kokken, der havde næsen i sky!

— sikkerhed først

Silkeborg

SPARE- OG LAANEKASSEN for Silkeborg og Omegn

Tlf. (06) 82 52 66 - Postgiro 7863
Mandag-fredag kl. 9.00-12.30 og 14-16
Fredag tillige kl. 18-19.30
Lørdag lukket

Vi anbefaler et besøg i BANEGÅRDSRESTAURANTEN

v/ Henning Pagel Hansen
Silkeborg - Tlf. 82 07 17
Hurtigt og godt spisested . . .

Vi spiser på . . .

K F U M

Restaurant og pensionat
Nygade 25 - Silkeborg - Tlf. 82 08 21
Et godt madsted . . .
Ny vært: E. Mogensen

NYBO SELVBETJENING

v/ J. L. Jensen
Nylandsvej 53 - Silkeborg - Tlf. 82 19 02
1. kl. kolonial - konserver - vine -
spirituosa - Husk vor ekstrafine kaffe

Gælder det jagt - sport - fiskeri - så . . .

Silkeborg Sportsmagasin

v/ E. Bøggild
Tværgade 3-5 - Silkeborg
Telefon 82 11 46
- Hvor sportsfolk
bliver betjent af sportsfolk . . .

PAUL LEHMANN

Internationale Transporter
Aktieselskab
Møllegade 23 - Silkeborg - Tlf. 82 58 40

Gælder det køb af brugt bil
så gå til . . .

Mekaniker O. JESPERSEN

Amaliegade 1 - Silkeborg - Tlf. 82 54 18
Altid stort udvalg i bedre brugte biler

Stedet for moderne hårpleje . . .

Damefrisør INGERLISE WILS

Amaliegade 4 - Silkeborg - Tlf. 82 31 40
1. kl. fagmæssig behandling

RINGGAARDENS CHOKOLADE

v/ Anna-Marie Rasch
Nylandsvej 23 - Silkeborg - Tlf. 82 23 58
Stort udvalg i chokolade - konfekturer
samt gaveæsker
Bestilling på dessert-is modtages

Vore damer benytter altid

SALON ADDI

v/ Finn Espersen
Hostrupsgade 19 - Silkeborg
Tlf. 82 04 11

1. kl. individuel hårpleje
Nobel omhyggelig betjening

Herning

Vi handler i

ORLAS BAGERI

Hj. af Fynsgade og Viborgvej - Herning
Telefon 12 52 40
1. kl. lækkert brød og kager
Bestillinger modtages gerne

TV - Båndoptagere - Radio - Stereo -
så . . .

TV-HUSET

v/ I. Heide Christensen
Østergade 36 - Herning - Tlf. 12 03 06
Alt i moderne husholdningsmaskiner som
hjemmefry - køleskabe - vaskemaskiner
m. m.

Gælder det autoopretning - så . . .

KNUD E. THOMSEN

Sølgade 2 - Herning - Tlf. 12 06 01
opretning af skade - 1. kl. arbejde
rimelige priser - hurtig levering . . .

Herning

Traktor- og Maskinforretning

v/ J. Jakobsen
Rønnebærvej - Tlf. 12 28 88

Ikast

ESSO SERVICECENTER

v/ Svend H. Larsen
Vestergade 3 - Ikast - Tlf. 15 11 08
Benzin - Olieskift - Vask - Smøring
Quick-service udføres

Ikast

Kør til

Tonny Tolstrup's Autoværksted

Vestergade 27 - Ikast - Tlf. (07) 15 26 10

IKAST SLIDBANEFABRIK

v/ E. Madsen
Østergade 26 - Tlf. 15 11 40
Stort lager af dæk med slidbaner,
så De kan bytte omgående

Til hverdag som til fest - så . . .
BYENS SMØRREBRØD
Bredgade - Ikast - tlf. 15 24 50
Daglig madpakke - Selskabssmørrebrød
Anretninger samt diner-transportable

Vi anbefaler

PENSIONATET

v/ M. og V. Hansen
Bredgade 65 - Ikast - Tlf. 15 25 68
God daglig mad
Værelser kan evt. anvises

Viborg

Vask selv - lige når det passer Dem

A/S VIBORG MØNTVASK

Vesterbrogade 25 - Telefon 2400
Åben kl. 5-24, også søn- og helligdage
Våd vask: indtil 6 kg tøj kr. 4,50
Rullevask: indtil 6 kg tøj kr. 7,00
incl. sæbe

SLAGTERFORRETNINGEN

v/ Preben Andersen (ny indeh.)
Skovbrynet 1 - Viborg - Tlf. 495
1. kl. kød, flæsk samt hjemmel. pålæg
og salater - **Extrafin medister**

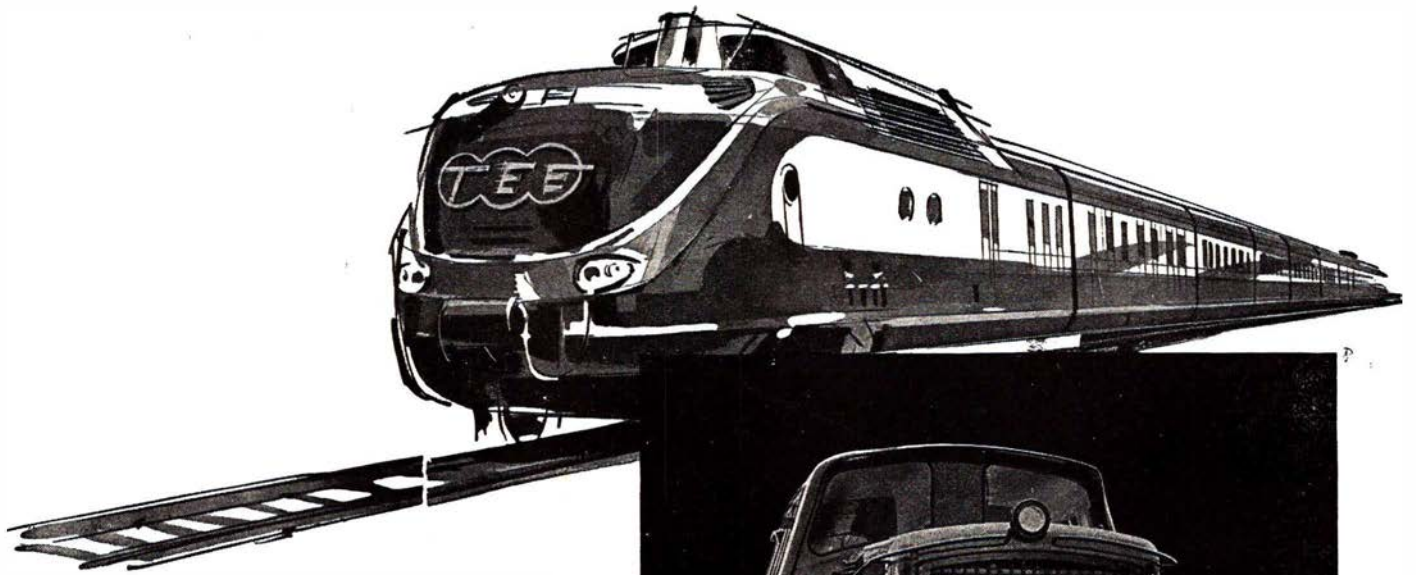
Skivevejs Frugtforretning

v/ E. Rasmussen
Skivevej 59 - Viborg - Tlf. 1843
Alt i årstidens frugt og grønt
Blomster samt stedsegrønne planter

Vi får vasket hos . . .

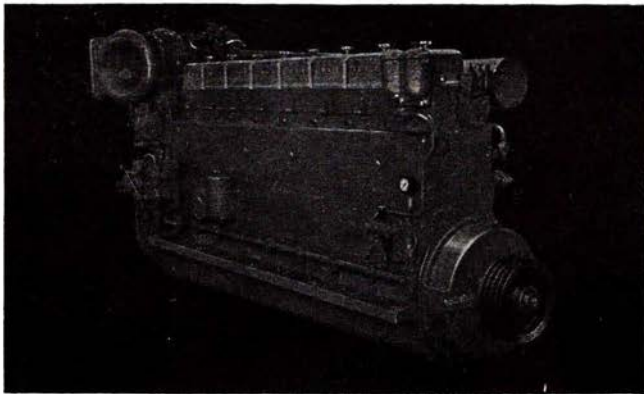
VESTBYENS EL-VASK

Jegstrupvej 45 - Viborg - Tlf. 3392
våd vask - tør vask - rullevask
tøjet hentes og bringes over hele byen

M·A·N

LEVERER

DIESELMOTORER
MOTORTOJ
SPECIALVOGNE
TIL
jernbanedrift

MASCHINENFABRIK AUGSBURG

NÜRNBERG AG

PROTECHNICO $\frac{1}{2}$

CHRISTIANS BRYGGE 24 - 1559 KØBENHAVN V. - TELEFON (01) 12 20 62 - TELEX 2496